gemeente
Barneveld

Aandachtsgebied: Samenleving
Team Beleid
Behandelaar: B. van Os
Telefoonnummer: 06-25517937

Voorstelnr. 4335
Barneveld, 15 oktober 2025
Portefeuillehouder: J. de Heer-Verheij

Onderwerp: Regionaal Actieplan Dakloosheid Valleiregio en resultaten ETHOS telling Valleiregio

Gevraagde beslissing:

1. Het Regionaal Actieplan Dakloosheid Valleiregio vast te stellen
2. De raad via bijgevoegd raadsmemo te informeren over het actieplan en de uitkomsten van de ETHOS telling 2025

1. Inleiding

Het Nationaal Actieplan Dakloosheid Eerst een Thuis vraagt regio's om de landelijke ambitie, dakloosheid structureel en duurzaam te beëindigen en te vertalen naar een regionale aanpak. In de Valleiregio koppelen we deze opdracht aan onze Regiovisie Maatschappelijke Opvang (2021), waarin zelfstandig wonen het uitgangspunt is. Uit de ETHOS-telling 2025 blijkt dat dak- en thuisloosheid in de regio in veel gevallen een woonprobleem is, dat vaker voorkomt én diverser is dan voorheen. Dit actieplan vertaalt deze inzichten naar concrete acties.

Onze ambitie is een regio zonder dakloosheid, waarin wonen het vertrekpunt is. We zetten in op:

- Vroegtijdige signalering en preventie.
- Snelle, tijdelijke opvang waar nodig.
- Duurzame uitstroom naar zoveel mogelijk zelfstandig wonen met passende ondersteuning.
- Een toegankelijk, mensgericht vangnet waarin niemand buiten slaapt.
- Samenwerking lokaal doen we wat lokaal kan, regionaal trekken we op waar dat nodig is.

Actielijnen

In het Regionaal Actieplan geven we deze 5 doelen handen en voeten doormiddel van de volgende acties.

- Resultaten vanuit de ETHOS-telling duiding geven.
- Vroegsignalering versterken met huisartsen, scholen, jeugdhulp, corporaties, schuldhulp.
- Continueren van opvangvoorzieningen (onder andere: dagopvang, jaarrond nachtopvang, sociaal pension).
- Realisatie van woonoplossingen zoals Wonen Eerst, Housing First, Anders Wonen, flexwoningen en Time Out plekken.
- Samenwerking versterken tussen gemeenten, woningcorporaties, zorginstellingen en ervaringsdeskundigen

Onze aanpak is gebaseerd op de overtuiging dat dak- en thuisloosheid in de kern een woonprobleem is, geen opvangprobleem. Wonen met passende ondersteuning moet het startpunt zijn, niet het eindstation. Door vroeg te signaleren, effectief samen te werken en door te bouwen aan duurzame woonoplossingen, willen we mensen perspectief bieden en waar mogelijk dakloosheid voorkomen.

Ons streven is een aanpak die zich zo lokaal mogelijk uit, en regionale inzet toont waar het moet. De lokale regie ligt bij de gemeenten en voor meer specialistische opvang kan gerekend worden op regionale samenwerking.

We gaan voor een gefaseerde invoering van het principe Wonen Eerst, gezien onder andere de huidige woningmarkt. Wonen Eerst en Housing First zijn twee verschillende aanpakken. Met Wonen Eerst willen we voorkomen dat mensen pas na een verblijf in de opvang kans maken op een eigen woning, door huisvesting juist als startpunt te nemen. Housing First is een specifieke methode voor mensen die al langdurige dakloos zijn en complexe problematiek hebben. Daarbij krijgen mensen direct een woning, gecombineerd met intensieve, langdurige en multidisciplinaire begeleiding.

Om inzicht te krijgen in aard en omvang van dak- en thuisloosheid is op 10 april 2025 in de Valleiregio de ETHOS-telling (European Typology of Homelessness and Housing Exclusion) uitgevoerd. Deze Europese methode brengt niet alleen de zichtbare daklooosheid in beeld, maar ook de meer verborgen vormen, zoals mensen die tijdelijk bij familie, vrienden of derden verblijven, kinderen die slechts bij één ouder kunnen wonen, omdat de ander geen woning heeft en huishoudens die noodgedwongen in vakantieparken verblijven die feitelijk een reguliere woning nodig hebben.

De 5 conclusies die getrokken kunnen worden uit de telling voor de Valleiregio ziet er als volgt uit:

1. Grote diversiteit aan dak- en thuislozen personen en leefsituaties.
2. Dak- en thuisloosheid treft ook veel vrouwen, 32% van het totaal getelde aantal is vrouw
3. Dak- en thuisloosheid treft veel kinderen en jongeren, 40% van de dak- en thuisloze personen is jonger dan 28 jaar. Veelal verblijven ze in niet-conventionele woonruimte, bij familie, vrienden of derden of in tijdelijke opvang.
4. Dak- en thuisloosheid komt overal voor. In alle gemeenten zijn dak- en thuisloze volwassenen én kinderen geteld. 1237 personen zijn dak- en thuisloos in de Valleiregio.
5. Instellingen worden noodgedwongen gebruikt als opvanglocatie. In totaal 143 volwassenen verblijven langer in een instelling dan nodig.

In de gemeente Barneveld zijn in totaal 215 personen geteld. Het merendeel van de getelde personen verblijft in een niet-conventionele woonruimte o.a. op de vakantieparken (145 getelde personen) en bij familie, vrienden of derden (23 getelde personen). Van getelde personen zijn 42 kinderen, die samen met een of beide ouders in deze kwetsbare woonsituatie leven.

2. Beoogd effect

Met het actieplan streven we naar het structureel verminderen en uiteindelijk voorkomen van daklooosheid in de Valleiregio.

3. Argumenten

1.1 Het actieplan is een uitwerking van de regionale visie
Het Nationaal Actieplan Daklooosheid Eerst een Thuis vraagt regio's om de landelijke ambitie, daklooosheid structureel en duurzaam te beëindigen en te vertalen naar een regionale aanpak. In de Valleiregio koppelen we deze opdracht aan onze Regiovisie Maatschappelijke Opvang (2021), waarin zelfstandig wonen het uitgangspunt is.

1.2 Het actieplan sluit aan op beleidsdoelen van het Sociaal Domein
De verschillende acties om thuis- en daklooosheid te voorkomen en tegen te gaan, sluiten aan bij de volgende doelen in de Visie Sociaal Domein:

- meer inwoners kunnen zelfstandig thuisblijven wonen met waar nodig ondersteuning, ontmoeting en hulp dicht bij;
- de woningvoorraad en woonomgeving zijn beter afgestemd op passende woonkeuzes in elke levensfase

1.3 Met de acties spelen we in op de veranderende aard en de toename van dak-en thuisloosheid
De ETHOS-telling, waar de Valleiregio in 2025 aan mee heeft gedaan, laat zien dat dak- en thuisloosheid voorkomt in alle gemeenten binnen de Valleiregio en dat de groep groter en diverser is dan de mensen die

nu gebruik maken van de opvang. Voor een groeiend aantal inwoners is opvang alleen geen passende oplossing; zij hebben vooral behoefte aan een woning al dan niet met de juiste begeleiding.

1.4 Het oplossen van dak- en thuisloosheid raakt meerdere beleidsterreinen

Zoals al uit de ETHOS telling blijkt is dak- en thuisloosheid vaak een woonprobleem en niet altijd een opvangprobleem. In de Valleiregio gunnen we iedereen een eigen thuis. De afgelopen jaren is het zorglandschap grotendeels reactief opgebouwd met een beperkte, maar een dekkende basis aan opvangvoorzieningen.

Tijdens bijeenkomsten van de Visie Sociaal Domein hebben diverse partners aangegeven dat huisvestingsproblematiek op grote schaal leidt tot problemen in het sociaal domein. Voor het voorkomen en beëindigen van dak- en thuisloosheid is integrale inzet vanuit diverse programma's noodzakelijk. Dak- en Thuisloosheid raakt aan wonen, bestaanszekerheid en ook aan recreatie omdat veel meeste mensen die geteld zijn in de gemeente Barneveld verblijven in een onconventionele woonvorm en dan met name op de vakantieparken. Dit onderstreept de gezamenlijke verantwoordelijkheid zowel intern vanuit de verschillende programma's en vanuit de corporaties en het Rijk, om woonruimte te realiseren. Doordat de woningbouw stagneert door diverse oorzaken zij er ook andere tijdelijke oplossingen nodig.

1.5 Het biedt een kader voor een integrale aanpak en regionale samenwerking

De gemeenten in de Valleiregio werken al samen in de maatschappelijke opvang, maar met dit actieplan verbreden we die samenwerking. We leggen de basis voor een integrale aanpak waarbij gemeenten, woningcorporaties, zorg- en welzijnsaanbieders en andere partners samen optrekken.

4. Kanttekeningen

Er zijn een aantal kanttekeningen te benoemen die het uitdagend maakt voor de Valleiregio om onze ambities waar te maken.

4.1 Doelgroep is breed

De doelgroep is heel divers: van jongeren en gezinnen tot mensen met psychische problemen of een verslaving. Sommigen slapen op straat, anderen logeren tijdelijk bij familie , verblijven in opvang of op een vakantiepark. Er is dus geen standaardoplossing – we moeten maatwerk bieden.

4.2 Woningen zijn schaars

Woonruimte is schaars en niet elke inwoner die zijn woning verliest kan direct doorstromen naar een passende plek. Soms is tijdelijke opvang of een overbruggingsoplossing onvermijdelijk. Daarnaast zullen er altijd situaties blijven waarin inwoners tijdelijk zonder woning raken, bijvoorbeeld door scheiding, verlies van inkomen of plotselinge crises. Het actieplan erkent deze realiteit en kiest voor een balans: zoveel mogelijk inzetten op preventie en structurele huisvesting, maar met een vangnet in de vorm van opvang of tijdelijke oplossingen wanneer dat nodig is.

4.3 Financiële uitdaging bij de uitvoering

De middelen in het sociaal domein staan onder druk, waardoor het realiseren van de ambities uit het actieplan een uitdaging is. Het plan houdt hier rekening mee door prioriteit te geven aan preventie en door de samenwerking tussen huisvesting, zorg en maatschappelijke ondersteuning verder te versterken. Zo zetten we in op structurele oplossingen in plaats van uitsluitend uitbreiding van opvangcapaciteit. Op de lange termijn levert dit naar verwachting maatschappelijke baten op, omdat dakloosheid wordt voorkomen en de afhankelijkheid van dure opvangvoorzieningen afneemt.

5. Financiën

De uitvoering van het Regionaal Actieplan gebeurt binnen de financiële middelen van de decentralisatie uitkering, die het rijk beschikbaar stelt aan centrumgemeenten. Voor lokale activiteiten en maatregelen is

daarnaast inzet nodig vanuit de reguliere gemeentelijke middelen binnen het sociaal domein. Deze uitvoering vindt plaats binnen de bestaande financiële kaders.

6. Participatie en communicatie

a) Participatie

Dit actieplan is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met alle regiogemeenten en diverse partijen binnen de Valleiregio. Gedurende het proces is met verschillende (opvang)organisaties, woningcorporaties en ervaringsdeskundigen gesproken en is waardevolle input opgehaald. Deze input heeft bijgedragen aan een breed gedragen aanpak, waarbij we continu hebben overlegd met betrokken partijen.

b) Communicatie

Na vaststelling door het college en het informeren van de raad wordt het plan openbaar gemaakt en gedeeld met maatschappelijke organisaties, woningcorporaties, zorg- en welzijnspartners.
In november 2025 wordt een regionaal informatieve raadsbijeenkomst georganiseerd waarin het actieplan en de uitkomsten van de ETHOS-telling nader worden toegelicht.

7. Vervolgstap

Het actieplan kiest voor een gefaseerde invoering van de verschuiving van opvang naar stabiele huisvesting, gezien de krapte op de woningmarkt. In de uitvoering wordt nadrukkelijk samengewerkt met woningcorporaties, zorg- en maatschappelijke partners. Ervaringsdeskundigen worden betrokken bij de ontwikkeling en uitvoering van het plan.

De uitvoering kent een meerjarige opbouw:

- 2025: ETHOS-telling, uitbreiding dagopvang naar 7 dagen in de week, jaarronde nachtopvang en het voorbereiden van de nachtopvang op een permanente plek.
- 2026 en verder: regionale uitbreiding Housing First-trajecten, continueren opvangvoorzieningen zoals dagopvang, nachtopvang, gezinsopvang, tijdelijk verblijf plekken voor jongeren, opstart Anders Wonen.

8. Bijlagen

- Bijlage 1 Regionaal Actieplan Dakloosheid Valleiregio 2025-2029
- Bijlage 2 Rapportage ETHOS Valleiregio 2025
- Bijlage 3 Raadsmemo Regionaal Actieplan dakloosheid en uitkomsten ETHOS telling 2025

2025

REGIONAAL ACTIEPLAN DAKLOOSHEID VALLEIREGIO 2025-2029

VALLEIREGIO

EDE, VEENENDAAL, WAGENINGEN, BARNEVELD, RHENEN, SCHERPENZEEL, RENSWOUDE

Inhoudsopgave

1 Samenvatting 2
2 Inleiding 4
2.1 Aanleiding 4
2.2 Doelgroep 4
2.3 Ambitie 4
2.4 Hoe is dit actieplan tot stand gekomen 6
3 Achtergrond 7
3.1 Dakloosheid in de Valleiregio: een groeiend en veranderd vraagstuk 7
3.2 Hoe hebben we het nu georganiseerd? 8
3.3 Hoe gaan we te werk 8
4 Wat gaan we het doen; doelstellingen 9
4.1 Doel 1: Meer zicht op dakloosheid 9
4.2 Doel 2: Dakloosheid voorkomen door eerder in te grijpen 9
4.3 Doel 3: Wonen als uitgangspunt 10
4.4 Doel 4: Een toegankelijke opvangstructuur 11
4.5 Doel 5: Woonstabiliteit en waar nodig passende ondersteuning 11
5 Wat maakt het uitdagend? 13
5.1 Kunnen we dak - en thuisloosheid terugdringen naar 0? 13
5.2 Ombuigingen 14
6 Concrete acties en tijdlijn 15
6.1 Wat gaan we doen? 15
Acties doel 1 Meer zicht op dakloosheid 15
Acties doel 2 Dakloosheid voorkomen door eerder in te grijpen 16
Acties doel 3 Wonen als uitgangspunt 16
Acties doel 4 Een toegankelijke opvangstructuur 17
Acties doel 5 Woonstabiliteit en waar nodig passende ondersteuning 17
7 Financiële dekking & begroting 19
Financiële dekking 19
Begroting 20
Bijlage 1 Begrippenlijst 22
Bijlage 2 ETHOS -telling onderzoeksverslag 24

1 Samenvatting

Waarom dit actieplan?
Het Nationaal Actieplan Dakloosheid Eerst een Thuis vraagt regio's om de landelijke ambitie, dakloosheid structureel en duurzaam te beëindigen en te vertalen naar een regionale aanpak. In de Valleiregio koppelen we deze opdracht aan onze Regiovisie Maatschappelijke Opvang (2021), waarin zelfstandig wonen het uitgangspunt is. Uit de ETHOS-telling 2025 blijkt dat dak- en thuisloosheid in de regio in veel gevallen een woonprobleem is, dat vaker voorkomt én diverser is dan voorheen. Dit actieplan vertaalt deze inzichten naar concrete acties.

Waar werken we naartoe?
Onze ambitie is een regio zonder dakloosheid, waarin wonen het vertrekpunt is. We zetten in op:

- Vroegtijdige signalering en preventie.
- Snelle, tijdelijke opvang waar nodig.
- Duurzame uitstroom naar zoveel mogelijk zelfstandig wonen met passende ondersteuning.
- Een toegankelijk, mensgericht vangnet waarin niemand buiten slaapt.
- Samenwerking lokaal doen we wat lokaal kan, regionaal trekken we op waar dat nodig is.

Wanneer gaan we aan de slag?
De uitvoering start in 2025 en loopt meerjarig door tot en met 2029. In deze periode ligt de focus op het versterken van preventie, het borgen van bestaande opvangstructuren, het uitbreiden van Wonen Eerst, en het uitwerken van nieuwe woon- en opvangvormen. Jaarlijkse monitoring en regelmatige evaluaties zorgen voor bijsturing.

Welk bestaand aanbod willen we bestendigen?

- Nachtopvang jaarrond op een vaste locatie.
- Dagopvang 7 dagen per week.
- Tijdelijke verblijfplekken voor jongeren.
- Sociaal pension voor alleenstaanden en gezinnen.
- Bemoeizorg en outreachend veldwerk voor signalering en toeleiding.

Wat gaan we doen? Actielijnen en kernacties
1. Meer zicht op dakloosheid
   - ETHOS-telling resultaten geven duiding aan onder andere omvang doelgroep, diverse categorieën, vindplaatsen etc.
   - Registratie en data-uitwisseling verbeteren.
   - Bewustwordingscampagne tegen stigma en om vroeg signalering te bevorderen, koppeling met inclusiebeleid.

2. Dakloosheid voorkomen
   - Preventie opnemen in afspraken huisvesting aandachtsgroepen.
   - Vroegsignalering via ketenpartners versterken.
   - Particuliere verhuurders en werkgevers betrekken.
   - Ervaringsdeskundigheid structureel in beleid verankeren.

3. Wonen als uitgangspunt
   - Wonen Eerst uitbreiden naar alle gemeenten of 'in de regio'.
   - Alternatieve woonvormen ontwikkelen, zoals flexwoningen.

4. Toegankelijke opvangstructuur
   - Structurele nachtopvang en dagopvang behouden.
   - Tijdelijke verblijfplekken voor jongeren versterken.
   - Creatieve woonoplossingen realiseren om doorstroom te bevorderen.

5. Woonstabiliteit en passende ondersteuning
   - Samenwerking gemeenten, zorg, woningcorporaties en ervaringsdeskundigen intensiveren.
   - Uitstroomplannen maken bij instroom in opvang.
   - Nieuwe woonvormen zoals Anders Wonen realiseren voor mensen met complexe problematiek.

Met deze integrale aanpak willen we dakloosheid in de Valleiregio niet alleen verminderen, maar duurzaam oplossen, met een eigen thuis als uitgangspunt.

2 Inleiding

2.1 Aanleiding

Eind 2022 hebben het Rijk, de VNG, woningbouwcorporaties, zorgaanbieders, cliëntorganisaties en andere belanghebbende partijen het Nationaal Actieplan Dakloosheid: Eerst een Thuis gelanceerd.

Het Nationaal Actieplan Dakloosheid is opgesteld vanuit de ambitie van de rijksoverheid om dakloosheid in Nederland op een structurele en duurzame manier aan te pakken. De opdracht is voortgekomen uit de Europese verplichting en de noodzaak om de problematiek van dakloosheid effectief te bestrijden, met als doel dakloosheid in Nederland te verminderen en uiteindelijk te beëindigen.

De opdracht aan regio's maatschappelijke opvang is om dit nationale actieplan, conform de onderliggende bestuurlijke afspraken, om te zetten naar een regionaal plan van aanpak. Ook pakken we dit op om als Valleiregio concrete invulling te geven aan de Regiovisie op de Maatschappelijke Opvang die de gemeenteraden in 2021 hebben vastgesteld. Daarin uiten we de ambitie om mensen zo zelfstandig mogelijk te laten wonen. In dit actieplan leggen we daarom geregeld de koppeling naar deze visie.

2.2 Doelgroep

Als we het hebben over de doelgroep die onder de Maatschappelijke Opvang valt, dak - en thuislozen, gaat het over personen die door een of meer problemen de thuissituatie hebben verlaten en niet in staat zijn op eigen kracht te handhaven in de samenleving (Wmo art.1 lid 1c), vervolgens geldt dat:

- De persoon is 18 jaar of ouder en,
- De persoon heeft de Nederlandse nationaliteit of verblijft legaal in Nederland en,
- Bij opvang houden we rekening met hetgeen gesteld is in de beleidsregels landelijke toegankelijkheid maatschappelijke opvang Ede.

Hoewel dit actieplan voortkomt uit de verantwoordelijkheid voor de doelgroep van de Maatschappelijke Opvang, richten we ons breder: op iedereen in de Valleiregio die dak- of thuisloos is of dreigt te worden. Zowel preventie, ondersteuning, tijdelijke opvang en huisvesting spelen hierin een rol.

Voorbeeld uit de praktijk
D. vrouw 61 jaar.
D. heeft een vaste baan in de Valleiregio. Ze werd dakloos doordat de woning die zij huurde werd verkocht door haar huurbaas. D. staat ingeschreven als woningzoekende, maar komt nog niet in aanmerking voor een huurwoning. Zij woont alweer aantal jaren tijdelijk op een vakantiepark in de regio en ervaart dagelijks spanningen door de angst voor handhaving op de camping waar zij verblijft. Het lukt D. nog steeds om dagelijks naar haar werk te gaan.

2.3 Ambitie

Onze ambitie: Eerst een thuis.
In de Valleiregio vinden we dat iedereen recht heeft op een eigen thuis. Dak- en thuisloosheid is in de kern een woonprobleem, geen opvangprobleem. Daarom zetten we in op wonen met de juiste ondersteuning in plaats van langdurig verblijf in tijdelijke opvang of zorginstellingen. Dit actieplan sluit aan op de visie op Maatschappelijke Opvang die we in 2021 hebben vastgesteld.

<u>Dakloosheid: meer dan geen dak boven je hoofd</u>
Dakloosheid is niet alleen het ontbreken van een woning. Het betekent vaak ook het verlies van veiligheid, stabiliteit en waardigheid. Mensen die dakloos raken, verliezen niet enkel een fysieke plek om te wonen, maar ook een basis voor hun gezondheid, sociale relaties en toekomstperspectief. Dakloosheid versterkt vaak bestaande problemen en maakt het oplossen ervan moeilijker. Iemand met schulden, psychische klachten of een verslaving komt zonder stabiele woonplek nauwelijks toe aan herstel. Dit creëert een vicieuze cirkel waarin problemen zich opstapelen en kansen op herstel steeds kleiner worden.

Achter elke vorm van dakloosheid schuilt een menselijk verhaal: iemand die zijn baan verloor, een jongere die thuis onveilig was, een oudere die de huur niet meer kon betalen, of een EU-burger zonder vangnet. Het raakt aan onze kernwaarden als samenleving: bestaanszekerheid, veiligheid en menswaardigheid.

Dakloosheid kent vaak meerdere oorzaken die samenhangen met iemands persoonlijke situatie, zoals achtergrond, opvoeding, opleiding, ingrijpende life-events, fysieke of mentale gezondheid, weerbaarheid en gemaakte keuzes. De huidige krapte op de woningmarkt versterkt deze problematiek. Met Wonen Eerst willen we doorbreken dat mensen pas na een verblijf in de opvang kans maken op een eigen woning, door huisvesting juist als startpunt te nemen.

We bouwen daarom voor onze inwoners zonder dak-of thuis samen aan een stevig vangnet dat werkt op preventie, snelle opvang waar nodig en duurzame uitstroom naar zelfstandige woonvormen. Daarbij houden we oog voor regiobinding, maar erkennen we ook de landelijke toegankelijkheid van voorzieningen – dit vraagt om heldere afspraken en sturing.

We gaan uit van mensen stabiliteit te bieden en hun eigen regie te laten behouden, ook als het even tegenzit. Tijdelijke zorg en begeleiding moeten gericht zijn op herstel en zo kort mogelijk duren. Want hoe eerder iemand weer zelfstandig woont, hoe sneller diegene weer mee kan doen in de samenleving. Dat is menselijker, duurzamer en voorkomt onnodige inzet van dure zorg.

Onze inzet is een breed, kwalitatief sterk en mensgericht zorg- en woonlandschap, waarin niemand buiten de boot valt. Een regio waarin mensen die tijdelijk dakloos zijn, snel weer perspectief krijgen op een plek waar ze zich thuis kunnen voelen.

We kunnen dakloosheid voorkomen, door eerder en vaker dan we nu doen op alarmsignalen te reageren. Dit gaan we doen binnen onze eigen organisatie, woningcorporaties, met partners uit het onderwijs, sociale en particuliere huursector, welzijns- gezondheidszorg en werkgevers of uitzendbureaus. We willen scherper zijn op het oppikken van signalen rond ingrijpende problemen van onze inwoners. We weten immers wanneer dreigende dakloosheid op de loer ligt:

- Bij het plots verliezen van je baan
- Het ontbreken van een netwerk na een vechtscheiding of relatiebreuk
- Na ontslag uit jeugdzorg of detentie
- Toenemende psychische problematiek en/of een verslaving
- Zware schulden, etc.

Dakloosheid is niet altijd te voorkomen. Daarom werken we aan een sterk stelsel van preventie, passende opvang en duurzame uitstroom. Niet de opvang, maar een thuis staat centraal. De Maatschappelijke Opvang is er voor mensen die tijdelijk niet zelfstandig kunnen wonen, maar opvang op zichzelf is nooit het einddoel. Niet de opvang, maar een eigen thuis staat centraal. Ook Beschermd Wonen speelt hierbij een belangrijke rol voor mensen die (tijdelijk) niet zelfstandig kunnen wonen vanwege psychische problematiek.
De samenwerking tussen Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang is cruciaal: het maakt een samenhangend aanbod mogelijk waarbij zorg, ondersteuning en huisvesting op elkaar aansluiten. Zo zorgen we voor maatwerk en vergroten we de kans op duurzame uitstroom naar een stabiele woonsituatie – met de juiste begeleiding waar nodig.

We bouwen dit zorglandschap samen – lokaal waar het kan, regionaal waar nodig. Centrumgemeente Ede heeft hierin de trekkersrol. In dit actieplan maken we scherpe keuzes: we kunnen niet alles, maar wat we doen, doen we goed – met het belang van de mens voorop.

Kortom: **in de Valleiregio zien we dakloosheid als een woonprobleem, geen opvangprobleem. We zetten in op preventie, snelle opvang waar nodig en vooral op duurzaam wonen met de juiste ondersteuning. Samen bouwen we aan een mensgericht woon- en zorglandschap waarin iedereen perspectief heeft op een eigen thuis.**

2.4 Hoe is dit actieplan tot stand gekomen

Dit actieplan is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met gemeenten en partijen binnen de Valleiregio. Het is ambtelijk intensief besproken, onder andere tijdens diverse heisessies en bestuurlijk afgestemd met de regiogemeenten Renswoude, Scherpenzeel, Barneveld, Veenendaal, Wageningen, Rhenen en Ede. Gedurende het proces is met verschillende (opvang)organisaties, woningcorporaties en ervaringsdeskundigen gesproken en is waardevolle input opgehaald. Deze input heeft bijgedragen aan een breed gedragen aanpak, waarbij we continu hebben overlegd met betrokken partijen.

Er is bewust gekozen om ook ervaringsdeskundigheid een plek te geven in dit proces. Dit hebben we gedaan door ervaringsdeskundigen mee te laten denken en lezen gedurende het opstellen van dit actieplan.

Ook heeft de ETHOS-telling, waar de Valleiregio in 2025 aan mee heeft gedaan, laten zien dat dak- en thuisloosheid voorkomt in alle gemeenten binnen de Valleiregio. De resultaten zijn te vinden in bijlage 2 van dit actieplan. Wat de ETHOS- telling daarnaast inzichtelijk maakt is dat dak- en thuisloosheid in de meeste gevallen gaat om een woonprobleem.

3 Achtergrond

3.1 Dakloosheid in de Valleiregio: een groeiend en veranderd vraagstuk

In het straatbeeld van de Valleiregio zien we steeds vaker mensen zonder een dak boven hun hoofd. Zij slapen in auto's, verblijven op camping of als tijdelijke noodoplossing in vakantieparken. We noemen dit ook wel niet-conventionele woonvormen. Deze zichtbare vormen van dakloosheid laten echter maar een deel van het probleem zien. In werkelijkheid is de groep mensen zonder stabiele woonplek groter én diverser: van mensen die tijdelijk bij familie of vrienden verblijven tot inwoners die met zwaardere problemen te maken hebben. Niet iedereen heeft complexe zorg nodig, maar zonder een vaste woonplek staat het dagelijks leven hoe dan ook onder druk.

De cijfers laten een duidelijke toename zien. Waar in 2022 nog 221 mensen werden gescreend door consulenten Maatschappelijke Opvang, liep dit aantal in 2024 op tot 331. Het aantal mensen dat daadwerkelijk in de maatschappelijke opvang terechtkwam, steeg van 102 in 2020 naar 130 in 2024. Dit zijn mensen die vaak te maken hebben met complexe problemen, zoals psychische klachten, verslaving, schulden of een gebrek aan netwerk. Ook zien we vaker jonge mensen en jonge gezinnen in de opvang.

Tien jaar geleden was de groep dak- en thuislozen relatief overzichtelijk. Inmiddels zien we een groeiende diversiteit binnen deze groep. Er zijn steeds meer jongeren zonder woonplek, maar ook zogenoemde 'economisch daklozen' – mensen of gezinnen die hun huis zijn kwijtgeraakt door bijvoorbeeld een scheiding of baanverlies en geen beroep kunnen doen op familie of vrienden voor een tijdelijk onderkomen. Ook het aantal dakloze arbeidsmigranten stijgt vanwege het verlies van werk, uitzendbureau die niet ondersteunen en het niet machtig zijn van de taal of niet thuis zijn in de sociaal structuur in Nederland. Wat opvalt: de zorgvraag wordt zwaarder, de achterliggende problematiek complexer.
Dakloosheid is niet alleen het ontbreken van een woning. Het betekent vaak ook het verlies van veiligheid, stabiliteit en waardigheid. Mensen die dakloos raken, verliezen niet enkel een fysieke plek om te wonen, maar ook een basis voor hun gezondheid, sociale relaties en toekomstperspectief.
Tegelijkertijd blijft een groot deel van de dakloosheid onzichtbaar. Veel mensen bivakkeren tijdelijk bij familie of vrienden, wonen in onzekere situaties of hebben geen formeel adres. Om meer inzicht te krijgen in de werkelijke omvang en aard van dak- en thuisloosheid, heeft de Valleiregio in 2025 deelgenomen aan de ETHOS-telling. Deze Europese methodiek kijkt breder dan alleen de zichtbare dakloosheid en neemt ook vormen als tijdelijk of onveilig wonen mee. De resultaten van deze telling geven ons waardevolle informatie en vormen een belangrijke basis voor dit actieplan. Ze helpen ons om beleid te maken dat past bij de werkelijkheid achter de cijfers. Ook helpt het ons om de omvang van het woonprobleem op diverse plekken te agenderen en dit onderwerp aan te jagen. In bijlage 2 is het ETHOS-telling onderzoeksverslag toegevoegd.

Het zorglandschap voor dak- en thuislozen in de regio is de afgelopen jaren vooral reactief gegroeid, steeds inspelend op de directe behoeften die ontstonden. Daarmee werd belangrijke eerste ondersteuning geboden, maar het aanbod was nog niet toereikend voor de brede en veranderende groep dak- en thuislozen die we inmiddels zien. Zo draaide de dagopvang enkele dagdelen per week, was de nachtopvang vaak tijdelijk en seizoensgebonden, en liep Housing First nog als pilot. De snelle ontwikkelingen in de omvang en diversiteit van de doelgroep maken duidelijk dat een meer structureel en samenhangend aanbod nodig is.

Voorbeeld uit de praktijk
Mijn naam is Fons, 59 jaar, gevormd door een leven vol strijd. Mijn jeugd was getekend door armoede en geweld. Op twaalfjarige leeftijd werd mijn wereld op zijn kop gezet toen mijn vader voor lange tijd in de gevangenis verdween. De verantwoordelijkheid voor mijn moeder en jongere broers kwam op mijn schouders terecht, en zonder keuze moest ik op jonge leeftijd volwassen worden. Op mijn zestiende koos ik voor de grote vaart om geld te verdienen, maar raakte verstrikt in de harde werkelijkheid van de onderwereld. Het leven nam veel van mij af en dierbaren, waaronder mijn dochter, ontvielen mij. Tijdens mijn laatste detentie vond ik de kracht om mijn trauma's onder ogen te komen en opnieuw de zin van het leven te ontdekken. Alles kwijt, maar niet verslagen. Met de hulp van God kijk ik vooruit, vastberaden om een nieuwe start te maken en mijn toekomst opnieuw vorm te geven.

3.2 Hoe hebben we het nu georganiseerd?

Inmiddels bouwen we nu steeds meer aan een samenhangend en structureel aanbod (zorglandschap). Ook zetten we in op het vroeg in beeld krijgen van mensen in een kwetsbare positie en het bieden van passende ondersteuning om te voorkomen dat zij dakloos raken. Een groot deel helpen we met ambulante begeleiding in hun eigen woonomgeving. Daarnaast werken we samen met woningcorporaties om huurachterstanden vroegtijdig te signaleren en stimuleren we het gebruik van inkomensondersteuning. Daarbij combineren we lokale inzet, gericht op vroeg signalering en ondersteuning in de eigen leefomgeving, met regionale voorzieningen die opvang en herstel mogelijk maken.

Regionaal zetten we voorzieningen in die gericht zijn op het voorkomen én opvangen van dakloosheid, zoals veldwerkers die mensen op straat in beeld hebben, bemoeizorg die dichtbij en actief ondersteunt, de dagopvang die sinds 2025 zeven dagen per week open is, en een nachtopvang waarbij de bestuurlijke ambitie er is om deze te verankeren op een vaste plek, het hele jaar door.

Deze basis biedt structuur en rust, en vergroot de kans dat mensen stap voor stap hun leven weer op kunnen bouwen. Niet iedereen vindt zelfstandig zijn weg. Juist voor hen is een betrouwbaar vangnet cruciaal – één dat ruimte biedt voor herstel, vertrouwen geeft en perspectief biedt op een eigen thuis.

We geloven in het principe van Wonen Eerst, maar erkennen ook de realiteit: de huidige woningmarkt biedt hiervoor nog onvoldoende ruimte. Daarom zullen we dit principe gefaseerd in moeten voeren. Tot die tijd blijven opvangvoorzieningen onmisbaar als tijdelijke, maar menswaardige tussenstap op weg naar een eigen thuis.

3.3 Hoe gaan we te werk

In dit regionaal actieplan dakloosheid Valleiregio werken we onze ambities uit. We besteden aandacht aan hoe we dit verder gaan uitwerken aan de hand van doelstellingen en in concrete vervolgstappen (acties) gaan gieten, hoe we dit gezamenlijk doen als gemeenten in de Valleiregio en met onze bekende en minder bekende partners.

Om dit actieplan tot stand te brengen hebben we, met de ambitie in de hand, onder de loep genomen wat we al doen en of we dit lokaal en/of regionaal hebben georganiseerd, welk effect hetgeen dat we doen heeft en hebben we inzichtelijk gemaakt wat nog ontbreekt of beter kan. Vervolgens zijn de actielijnen vanuit het Nationaal Actieplan Dakloosheid in dit plan geïntegreerd om tot een totale en inclusieve aanpak te komen. In het gehele proces hebben we ervaringsdeskundigheid aangehaakt.

4 Wat gaan we het doen; doelstellingen

We vertalen onze ambitie "**in de Valleiregio zien we dakloosheid als een woonprobleem, geen opvangprobleem. We zetten in op preventie, snelle opvang waar nodig en vooral op duurzaam wonen met de juiste ondersteuning. Samen bouwen we aan een mensgericht woon- en zorglandschap waarin iedereen perspectief heeft op een eigen thuis**, naar doelstellingen zodat we hiernaartoe kunnen werken:

- Meer zicht op dakloosheid – ook het onzichtbare deel: alleen als we weten wie het betreft, kunnen we effectief en gericht handelen.
- Meer focus op voorkomen dat mensen dakloos raken: dakloosheid voorkomen is menselijker, effectiever en goedkoper dan herstellen.
- Wonen als uitgangspunt: 'Eerst een thuis': een stabiele woning in de wijk is de basis voor herstel. Tijdelijke opvang moet de uitzondering zijn, niet de norm.
- Een toegankelijke opvangstructuur: niemand hoeft buiten te slapen. Stabiliteit begint bij een veilige plek om te verblijven.
- Woonstabiliteit en waar nodig passende ondersteuning: we willen voorkomen dat mensen vastlopen in tijdelijke opvang of steeds opnieuw in dakloosheid belanden. Daarom investeren we in een samenhangend regionaal vangnet dat mensen ondersteunt richting een stabiele woonsituatie, met passende begeleiding zolang dat nodig is. Uitgangspunt is duurzame zelfstandigheid.

In dit actieplan maken we onderscheid tussen wat lokaal en wat regionaal georganiseerd moet worden. Gemeenten hebben de verantwoordelijkheid voor hun eigen inwoners: signaleren, preventie, bemoeizorg en het versterken van lokale netwerken en voorzieningen. Tegelijk zijn er voorzieningen die niet overal afzonderlijk georganiseerd kunnen worden, zoals outreachende bemoeizorg voor mensen die dak-of thuisloos zijn, nachtopvang, specialistische zorg of Housing First. Deze organiseren we regionaal, vanuit de gezamenlijke verantwoordelijkheid in de Valleiregio. Lokaal en regionaal moeten daarbij goed op elkaar aansluiten. Dit leggen we vast in de regionale samenwerkingsafspraken, zodat helder is wie waarvoor verantwoordelijk is
In onderstaande alinea's werken we deze doelen uit.

4.1 Doel 1: Meer zicht op dakloosheid

Meer zicht op dakloosheid – ook het onzichtbare deel: alleen als we weten wie het betreft, kunnen we effectief en gericht handelen.

Wat willen we bereiken?

- Dakloosheid in de Valleiregio beter in kaart brengen, inclusief verborgen vormen zoals bankslapers, economisch daklozen en arbeidsmigranten zonder woonplek.
- Meer aandacht voor de beeldvorming en bewustwording van dak-en thuisloosheid.

Hoe pakken we dit aan?

- Deelname aan de ETHOS-telling, een Europese, gestandaardiseerde methode om dak- en thuisloosheid systematisch te meten.
- Betere informatieverstrekking voor bijvoorbeeld betrokken partijen, denk aan woningcorporaties etc. zodat ze weten wat de signalen zijn en waar ze met deze signalen naartoe kunnen.
- Verbeterde registratie en gegevensuitwisseling met partners zoals woningcorporaties, welzijns- en zorgorganisaties.

Deze aanpak helpt ons om gerichte, effectieve maatregelen te ontwikkelen, zodat we de juiste ondersteuning kunnen bieden aan degenen die dat het hardst nodig hebben.

4.2 Doel 2: Dakloosheid voorkomen door eerder in te grijpen

Dakloosheid voorkomen door problemen vroeg in beeld te hebben en samen oplossingen te vinden: voorkomen is menselijker, effectiever en goedkoper dan herstellen.

Wat willen we bereiken?

- Dakloosheid voorkomen door tijdig te signaleren en passende ondersteuning te bieden.
- Mensen helpen voordat zij vastlopen, met aandacht voor schuldhulp, arbeidsbegeleiding en mentale gezondheid.
- Na opvang zorgen voor een soepele doorstroming naar zelfstandige woonvormen met lokaal maatwerk.
- Ervoor zorgen dat mensen een zinvolle doelstelling hebben die aansluit bij hun mogelijkheden, om gevoelens van doelloosheid te voorkomen. Denk hierbij aan laagdrempelig deelnemen in de maatschappij, en door te werken ook weer wat terug te doen voor de maatschappij.

Hoe pakken we dit aan?

- Door vroeg signalering via samenwerkingspartners zoals huisartsen, hulpverlening, wijkteams, woningcorporaties en schuldhulpverlening. Afspraken maken met elkaar over hoe je signalen van (dreigende) dak- en thuisloosheid kunt herkennen en wat je daarmee kunt doen.
- Door bemoeizorg lokaler, binnen iedere gemeente, in te zetten bij dreigende dakloosheid (mensen met nog een huis), met focus op het versterken van het sociale netwerk en het zoeken naar duurzame oplossingen. Outreachende bemoeizorg zetten we regionaal in voor de mensen die geen dak-of thuis hebben.
- Door lokale regie: elke gemeente is verantwoordelijk voor haar eigen inwoners en het realiseren van passende ondersteuning en uitstroom.
- Door een duurzaam, samenhangend zorglandschap te bouwen waarin preventie, maatwerkvoorzieningen en uitstroom goed zijn geborgd. Hierbij oog te hebben voor maatschappelijke initiatieven die ervoor zorgen dat mensen zonder dak-of thuis zich nuttig voelen en onderdeel uitmaken van de maatschappij.

Deze aanpak sluit aan bij de regionale visie “Zo zelfstandig mogelijk wonen” (2021), waarin wordt benadrukt dat preventie en lokale regie essentieel zijn om dakloosheid effectief te voorkomen.

Daarnaast geven verschillende ervaringsdeskundigen aan dat het essentieel is om mensen een doel te geven, iets dat past bij hun mogelijkheden. Als men een doel en perspectief krijgt, raak je minder snel verbitterd en heb je minder kans af te glijden in bijvoorbeeld verslavingen. Daarom besteden we expliciet aandacht aan het voorkomen van doelloosheid, als onderdeel van een mensgerichte en herstelgerichte aanpak.

4.3 Doel 3: Wonen als uitgangspunt

Wonen als uitgangspunt: Een stabiele woning in de wijk is de basis voor herstel. ‘Eerst een thuis’ betekent dat wonen het uitgangspunt is, en tijdelijke opvang de uitzondering.

Wat willen we bereiken?

- Rechtstreekse huisvesting met begeleiding, zoals Wonen Eerst en Housing First.
- Alternatieve woonvormen, zoals flexwoningen, studio’s en spoedwoningen beschikbaar maken.
- Een kwalitatief hoogwaardig vangnet met voldoende woon- en opvangplekken én passende zorg en begeleiding.

Hoe pakken we dit aan?

- Samenwerking met woningcorporaties en aanbieders om flexibele woonoplossingen te ontwikkelen.
- Lokale regie: gemeenten zijn verantwoordelijk voor hun eigen inwoners en zorgen voor opvang en begeleiding dichtbij.
- We maken duidelijke afspraken over wie gebruik kan maken van de maatschappelijke opvang en hoe we omgaan met mensen die daar niet thuishoren. Gemeenten zorgen zoveel mogelijk lokaal voor opvang en begeleiding. Voor inwoners met complexere problematiek organiseren we regionaal passende opvang en ondersteuning (zie hiervoor doel 4).
- Versterking van de samenwerking tussen gemeenten, zorginstellingen, woningcorporaties en maatschappelijke organisaties om de juiste hulp op het juiste moment te bieden.

- Stimuleren van preventie en het bevorderen van duurzame uitstroom door een lokaal netwerk dat snel en dichtbij kan inspelen op de behoeften van dak- en thuisloze mensen die herstellen.

Deze gezamenlijke aanpak zorgt ervoor dat daklоosheid in de regio niet alleen bestreden wordt, maar ook duurzaam wordt opgelost.

Voorbeeld uit de praktijk
E. vrouw 46 jaar.
Woont via Housing First in de Valleiregio. Woont inmiddels alweer 6 jaar in een woning. Voor Housing First sliep zij regelmatig op straat, bijvoorbeeld in “boedelbak”. Ze vertelde dat ze er schaamtevol uitvluchtte als deze op zaterdagochtend door iemand gehuurd bleek. Het is E. niet eerder gelukt om langere tijd in een woning te leven. E. heeft een bewogen leven gehad met verlies van naasten en haar kwetsbaarheid voor middelengebruik. Dankzij Housing First heeft zij nu een stabiele basis.

4.4 Doel 4: Een toegankelijke opvangstructuur

Een toegankelijke opvangstructuur: niemand hoeft buiten te slapen. Stabiliteit begint met een veilige plek om te verblijven.

Wat willen we bereiken?

- Meer divers aanbod: voldoende en passende opvangplekken voor diverse doelgroepen: jongeren, gezinnen, mensen met complexe problematiek en economisch daklozen. Hierbij gaat het om mensen die binnen de MO doelgroep vallen.
- Alleen noodzakelijke opvang verzorgen die nodig is om iemand weer op weg te helpen. Hoe dit eruit ziet kan verschillen per doelgroep, denk aan opvang voor individuen, meer persoons gezinnen.
- Het is tijdelijk: streven naar uitstroom binnen 3 maanden naar passende woonvormen.

Hoe pakken we dit aan?

- Realiseren van nachtopvang het gehele jaar door, op een vaste locatie.
- Continueren van de dagopvang, time-outplekken, 24-uurs opvang en meer lokale opvangvoorzieningen.
- Lokaal waar het kan, regionaal waar het moet: mensen zonder complexe problematiek blijven in hun gemeente, cliënten met verslaving of psychiatrische problemen krijgen opvang in Centrumgemeente Ede.
- Lokale regie: elke gemeente is verantwoordelijk voor haar eigen inwoners en zorgt dat cliënten vanuit opvang terugkeren naar hun gemeente van herkomst. We maken regionale afspraken over de terugkeer van inwoners vanuit de opvang naar hun gemeente van herkomst. Elke gemeente draagt zorg voor passende woonruimte en begeleiding, zodat inwoners op een goede manier kunnen terugkeren.
- Outreachende bemoeizorg inzetten om mensen die toch op straat belanden snel in beeld te brengen en door te leiden.
- Ontwikkelen van creatieve en flexibele woonoplossingen in samenwerking met woningcorporaties, zoals nieuwe woonvormen, tijdelijke woningen en betere benutting van bestaande woningen, om uitstroom naar stabiele huisvesting mogelijk te maken.

Deze aanpak zorgt ervoor dat mensen niet onnodig lang in opvang verblijven en daadwerkelijk kunnen doorstromen naar een stabiel thuis, wat essentieel is voor herstel en een duurzame oplossing van daklоosheid.

4.5 Doel 5: Woonstabiliteit en waar nodig passende ondersteuning

Woonstabiliteit en waar nodig passende ondersteuning: we willen voorkomen dat mensen vastlopen in tijdelijke opvang of telkens opnieuw dakloos worden. Daarom investeren we in een samenhangend regionaal vangnet dat mensen ondersteunt richting duurzame zelfstandigheid, met passende begeleiding zolang nodig.

Wat willen we bereiken?

- Een goed functionerend netwerk van begeleiding, dagbesteding, zorg en nazorg, dat herhaling van dakloosheid voorkomt.
- Tijdelijke en flexibele woonoplossingen en tussenvoorzieningen die aansluiten op de behoeften van mensen in verschillende fasen.

Hoe pakken we dit aan?

- Al bij instroom in opvang beginnen met plannen voor uitstroom: een integrale aanpak waarin vertrek en duurzame huisvesting vanaf het begin mee worden gedacht.
- Intensieve samenwerking tussen gemeenten, zorgpartijen, werk & inkomen, woningcorporaties, particuliere partijen en ervaringsdeskundigen om maatwerk te bieden.
- Bieden van specialistische woonvormen en passende begeleiding organiseren, zoals Anders Wonen voor mensen met complexe problematiek.
- Lokale regie: iedere gemeente is verantwoordelijk voor haar eigen inwoners en zorgt voor een goede overgang van opvang naar wonen in de eigen gemeente.

Deze aanpak zorgt ervoor dat mensen niet blijven hangen in tijdelijke opvang, maar op weg worden geholpen naar een stabiel en zo zelfstandig mogelijk bestaan.

5 Wat maakt het uitdagend?

Er zijn twee hoofdonderwerpen te noemen die het uitdagend maakt voor de Valleiregio om onze ambities waar te maken. Enerzijds een aantal punten rondom de haalbaarheid om dak- en thuisloosheid terug te dringen naar 0, vooral vanwege het bekende woningen tekort en anderzijds ombuigingen waarbij onze creativiteit op de proef wordt gesteld.

5.1 Kunnen we dak - en thuisloosheid terugdringen naar 0?

De ambitie om in 2030 geen dak- of thuisloosheid meer te kennen in de Valleiregio is stevig – en terecht. Tegelijk brengt dit flinke uitdagingen met zich mee. We lichten de belangrijkste hieronder toe:

1) Dakloosheid is niet één verhaal
   De doelgroep is heel divers: van jongeren en gezinnen tot mensen met psychische problemen of een verslaving. Sommigen slapen op straat, anderen logeren tijdelijk bij familie of verblijven in opvang. Er is dus geen standaardoplossing – we moeten maatwerk bieden.

2) We doen dit niet alleen
   Gemeenten kunnen dit niet zonder partners. Woningcorporaties, zorgorganisaties, politie, onderwijs, vrijwilligers, allemaal spelen ze een belangrijke rol. Maar samenwerken is niet altijd eenvoudig, zeker als prioriteiten of opgaven verschillen.

3) Woningen zijn schaars
   Zonder voldoende betaalbare woonruimte kunnen mensen niet doorstromen uit de opvang. Het woningtekort in de regio maakt dit extra lastig. Ook vanwege de beweging op diverse terreinen van minder naar een instelling, naar meer in de wijk: ouderen langer thuis, GGZ in de wijk, daklozen in de wijk, opvang van Oekraïners. We moeten dus creatief zijn: denken aan tijdelijke woningen, flexibele woonvormen en betere afstemming met woningcorporaties. Hierbij is het van belang dat gemeenten investeren in het realiseren van betaalbare woningen.

4) Geld en mensen zijn beperkt
   Deze opgave vraagt om langdurige inzet én voldoende middelen. Maar geld en capaciteit zijn niet onbeperkt. We moeten dus slimme keuzes maken en goed afwegen waar we op inzetten. We kunnen hierbij bijvoorbeeld denken aan wonen met als tegenprestatie werkzaamheden naar mogelijkheid verrichten die geld opbrengen, dus huurovereenkomsten op andere manieren inrichten. Een ander voorbeeld: uit Maatschappelijke Kosten Baten Analyse blijkt dat elke euro geïnvesteerd in Housing First 2,5 euro aan maatschappelijke baten oplevert.

5) Voorkomen is beter dan genezen
   We willen eerder in beeld hebben wie risico loopt op dakloosheid – bijvoorbeeld na een scheiding, baanverlies of na jeugdzorg. Daarvoor is goede signalering nodig, samen met scholen, zorg, huurdersorganisaties en andere betrokkenen. Maar dat opzetten en goed laten werken kost tijd en inzet.

6) Stigma kan ons tegenwerken
   Veel mensen die dakloos zijn (geweest), krijgen te maken met wantrouwen of uitsluiting. Daardoor is het lastig om weer écht mee te doen in de samenleving. We moeten dus ook werken aan bewustwording, acceptatie en de mens en hun potentieel écht zien.

7) Tijdelijke hulp is niet genoeg
   We willen structurele oplossingen. Denk hierbij aan dat we focussen op voor huisvesting, stabiele werkgelegenheid, sociale netwerken en toegang tot zorg. Alleen zo voorkomen we dat mensen opnieuw in de problemen komen.

8) We moeten blijven leren en bijsturen
   Wat werkt wel, wat niet? Door bijvoorbeeld mee te doen aan de ETHOS-telling, krijgen we beter zicht op wie dakloos is en waarom. Maar het gaat erom wat we met die inzichten doen. Beleid moet flexibel genoeg zijn om bij te sturen waar nodig. Ook moeten we realistisch kijken naar welke impact we kunnen maken. We zullen dit woonprobleem met elkaar op moeten pakken.

Kortom: de Valleiregio zal met verschillende uitdagingen geconfronteerd worden bij het uitvoeren van een effectief regionaal actieplan om daklоosheid terug te dringen naar 0. De sleutel tot succes ligt in het uitbouwen van sterke samenwerkingsverbanden, het creëren van structurele oplossingen, het in elke gemeente investeren in preventie, en het waarborgen van voldoende middelen om een lange termijn impact te realiseren.

5.2 Ombuigingen

Ook brengen de ombuigingen met het oog op het zogenaamde “ravijnjaar” 2026 extra uitdagingen met zich mee voor het realiseren van ambitieuze doelen zoals het terugdringen van daklоosheid. Dit heeft impact op zowel de financiële ruimte, als de beleidskeuzes die gemaakt moeten worden, als de mate van uitvoerbaarheid van het Regionaal Actieplan Daklоosheid Valleiregio, 2025-209. Hier zijn enkele specifieke manieren waarop het ravijnjaar en de bijbehorende ombuigingen invloed kunnen hebben:

1. Scherper aan de wind staan

Door de bezuinigingen die samenhangen met het ravijnjaar 2026 hebben gemeenten te maken met een afname van hun budgetten ook voor het sociaal domein, waaronder de ondersteuning van dak- en thuislozen. Dit kan leiden tot bezuinigingen op opvangplekken, begeleiding, en preventieve maatregelen. Minder financiële middelen zal het moeilijker of wellicht onmogelijk maken om de beoogde doelen te realiseren, zoals het bieden van passende huisvesting en ondersteuning aan daklozen, of het verder versterken van preventieve maatregelen om te voorkomen dat mensen dakloos raken.

2. Kritisch wegen en tegelijkertijd doen wat nodig is

Een belangrijk doel van het actieplan is het voorkomen van daklоosheid door vroegtijdige signalering en preventieve maatregelen. Dit vraagt om een integrale aanpak waarbij naast huisvesting ook zorg en begeleiding (bijvoorbeeld psychische zorg, verslavingszorg, of schuldhulpverlening) geboden wordt. Door de ombuigingen kunnen gemeenten genoodzaakt zijn om keuzes te maken over welke vormen van zorg en ondersteuning prioriteit krijgen. Dit kan betekenen dat sommige preventieve programma’s of begeleidingstrajecten voor kwetsbare groepen minder aandacht en middelen krijgen, wat het risico op daklоosheid vergroot.

3. Uitdagingen in beleidsruimte en flexibiliteit

Door de afname van de gemeentelijke middelen kan de beleidsruimte voor lokale overheden sterk verminderen. Dit betekent dat gemeenten minder flexibel zullen zijn in het aanpassen van hun aanpak of het experimenteren met nieuwe, innovatieve vormen van zorg en huisvesting voor daklozen. Het kan bijvoorbeeld moeilijker worden om samenwerkingen op te zetten met maatschappelijke organisaties of private partners die extra middelen en expertise zouden kunnen leveren.

4. Mogelijke vertragingen in de uitvoering van het actieplan

Gezien de financiële onzekerheid en de noodzaak om budgetten te herverdelen, kan de uitvoering van het regionaal actieplan daklоosheid vertraging oplopen en onder druk komen te staan. Dit vereist dat de Valleiregio in hun planning flexibel is en bereid is om prioriteiten te stellen, zelfs als het gaat om essentiële onderdelen van het actieplan.

6 Concrete acties en tijdlijn

6.1 Wat gaan we doen?

We gaan meer investeren in preventie om daklоosheid te voorkomen en zorgen voor betere verbindingen tussen zorg, huisvesting en maatschappelijke ondersteuning. Ook gaan we ons inzetten voor een verschuiving van opvang naar wonen. Gezien de huidige woningmarkt en de huidige stevige basis aan opvangvoorzieningen die er is, zullen we dit gefaseerd en over een meerjarenperspectief moeten gaan uitsmeren.

Hieronder is te zien hoe we dit concreet per doel vorm gaan geven. We koppelen acties aan onze doelstellingen, waarbij we ook de resultaten vanuit de ETHOS-telling in acties gieten.

Voorbeeld uit de praktijk
Mijn naam is Zofia, 46 jaar oud. Een toekomst in Polen was er voor mij niet. Mijn vader was al verdwenen voordat ik geboren werd en mijn moeder deed haar best maar je weet hoe het gaat met alcohol. De gouden bergen lonkten in Nederland. We gingen daar waar werk was. Dan weer in de kassen in het Westland, nieuwbouwprojecten schoonmaken in de Achterhoek en productiewerk in een vleesfabriek in Brabant. Als het werk stopte ben je ook je onderdak kwijt. Zo gaat dat! Je hebt altijd het gevoel dat je op het punt staat alles te verliezen. Vaak werden overuren niet uitbetaald en wat hield je eigenlijk over nadat je de huur betaalde en de reiskosten? De baas erop aan spreken kon je baan kosten. Terug naar Polen, wordt gezegd. Wat en wie heb ik daar eigenlijk? Een veldwerker raapte me op van straat met een acute blindedarmontsteking. Gelukkig voelde de gemeente zich verantwoordelijk voor de zorg. Ik mocht in een hotel verblijven om aan te sterken na de operatie. Nu leef ik op straat en ga soms naar de nachtopvang. Mijn lichaam geeft het een beetje op. Wat is mijn toekomst?

Acties doel 1 Meer zicht op daklоosheid

Actie 1: Daklоosheid in kaart brengen met behulp van de ETHOS-telling

- Wat: Daklоosheid in de regio volledig in beeld brengen, inclusief verborgen vormen zoals bankslapers, economisch daklozen en arbeidsmigranten zonder vaste woonplek.
- Hoe: Deelname aan de ETHOS-telling, een gestandaardiseerde Europese meetmethode.
- Wanneer: Voorbereiding in 2025, uitvoering telling Q3–Q4 2025, resultaten Q4 2025 → actie gedeeltelijk gereed, resultaten zijn bekend en hebben een plek gekregen in dit stuk. Uitwerking in beleidsaanpassingen in 2026 en verder, koppeling met onder andere bestaanszekerheid, wonen.

Actie 2: Beter beeld vormen van andere aandachtsgroepen (denk aan zorgbehoevende oudere daklozen, LHBTIQ+ personen, EU-burgers)

- Wat: Onderzoek naar omvang en behoeften van onder andere oudere dakloze mensen met zorgvraag, mensen die onder de categorie LHBTIQ+ vallen, EU burgers.
- Hoe: Standaardrapportages vanuit toegang per gemeente (leeftijd, achtergrond, problematiek, binnengekomen meldingen via Veilig Thuis), gesprekken met woningcorporaties; regionaal politieke keuzes verkennen, rapport ETHOS-telling Valleiregio 2025.
- Wanneer: Eerste rapportage uiterlijk Q4 2026; verkenning eventuele vervolgstappen in 2027.

Actie 3: Bewustwordingscampagne voor zowel inwoners als professionals en gemeenten met als doel gericht communiceren over de signalen van dreigende dak-en thuislozen en waar mensen naar kunnen verwijzen.

- Wat: Bewustwording vergroten over wie dak- en thuisloze mensen zijn, en het doorbreken van stigma's.
- Hoe: Regionale campagne op basis van VNG-toolkit, met lokale verhalen en communicatie via online/offline media en koppeling maken met inclusiebeleid
- Wanneer: Ontwikkeling vanaf Q3 2026, uitvoering in 2027.

Acties doel 2 Dakloosheid voorkomen door eerder in te grijpen

Actie 1: Koppeling leggen met het afsprakenkader huisvesting aandachtsgroepen en de Wet versterking regie op de volkshuisvesting.

- Wat: Borgen dat voorkomen van dakloosheid structureel is opgenomen in afspraken over huisvesting. Het begint bij Eerst een thuis.
- Hoe: Acties als “huisuitzetting leidt niet tot dakloosheid” en “passend woningaanbod” expliciet opnemen in het kader. Daarnaast gaat de Wet versterking regie op de volkshuisvesting het aantal wettelijke urgentie categorieën drastisch uitbreiden, waaronder ook de uitstroom MO.
- Wanneer: Actualisatie afsprakenkader in 2026, monitoring effect Wet versterking regie op de volkshuisvesting 2026.

Actie 2: Vroegsignalering versterken via ketenpartners

- Wat: Risico op dakloosheid tijdig signaleren via o.a. wijkteams, Werk & Inkomen, Economie, bemoeizorg, huisartsen, woningcorporaties, schuldhulpverlening.
- Hoe: Verstevigen van de werkafspraken, checklist voor netwerkverkenning, signaleringscriteria en signalen registreren en opvolgen met maatwerk.
- Wanneer: Regionale afspraken opstellen in Q2 2026, implementatie vanaf medio 2026.

Actie 3: Meer particuliere partijen aanhaken

- Wat: Betrekken van o.a. particuliere verhuurders, diaconieën, werkgevers en welzijnsinitiatieven in de preventieaanpak. Dit om de maatschappelijke betrokkenheid te vergroten.
- Hoe: Oproep doen via bijeenkomsten/netwerken, organiseren van matches of samenwerkingen. De ETHOS-telling heeft gezorgd voor veel betrokkenheid van organisaties, deze connecties willen we warm houden.
- Wanneer: Start met verkenning en uitnodiging Q4 2025, partnerschappen structureel maken vanaf 2026.

Actie 4: Integratie van ervaringskennis in beleid en uitvoering

- Wat: Ervaringskennis- en deskundigheid structureel gebruiken bij beleidsvorming, inkoopprocessen en adviesstructuren.
- Hoe: Inzet van ervaringsdeskundigen uit de regio, opzetten formats voor participatie bij aanbestedingen.
- Wanneer: Format voor integratie ontwikkelen in Q2 2026, structurele borging in 2026.

Acties doel 3 Wonen als uitgangspunt

Actie 1: Meer Wonen Eerst trajecten in de gehele regio, óók preventief

- Wat: Structurele inzet van Wonen Eerst: eerst een woning, dan begeleiding.
- Hoe: Blijvend samenwerken met woningcorporaties en zorgaanbieders; richting meerjarenperspectief uitbreiden aantal Wonen Eerst plekken in de gehele regio. Regionaal bespreekpunt met Maatschappelijke Opvang en Wonen: onderzoeken of dakloosheid (afgebakend) als aandachtsgroep urgentie opgenomen kan worden.
  Daarbij een koppeling maken met de regionale werkgroep woonruimteverdeling en monitoring van de nieuwe huisvestingswet. Wens hierbij: zoek naar allerlei alternatieve woonoplossingen (zie bijvoorbeeld het project ‘Grijs Wonen’ in Venlo met name gericht op jonge daklozen).
- Wanneer: monitoring 2026, structureel programma vanaf januari 2027.

Actie 2: Aanpak onconventionele, tijdelijke plaatsingen

- Wat: uit de ETHOS-telling komt een hoog percentage mensen dat in een niet conventionele ruimte verblijft naar voren.
- Hoe: verkennen hoe onze aanpak voor wonen met zorg en huisvesten aandachtgroepen meer mogelijkheden kunnen bieden voor tijdelijk verblijf, doorstroomwoningen en kleine wooneenheden.

Actie 3: Aanbesteding Maatschappelijke Opvang
Deelactie 3a: Aanbesteding nachtopvang en outreachend veldwerk

- Wat: In mei 2026 is de aanbesteding voor de nachtopvang en outreachende bemoeizorg afgerond. Hiermee wordt geborgd dat er vanaf 2026 structurele, kwalitatief goede en doelmatige voorzieningen beschikbaar zijn voor de meest acute opvang en de toeleiding naar zorg en ondersteuning.
- Hoe: Na de gunning, begin 2026, wordt gestart met de implementatie van de nieuwe contracten en afspraken met aanbieders. Dit betreft het inregelen van nachtopvangvoorzieningen en het borgen van een sluitende aanpak voor outreachend veldwerk in de regio.

Deelactie 3b: Aanbesteding overige MO-voorzieningen

- Wat: In januari 2027 is de aanbesteding voor de overige voorzieningen van de maatschappelijke opvang afgerond, waaronder het sociaal pension voor individuen, het sociaal pension voor meerpersoonshuishoudens, en lokale bemoeizorg. Met deze aanbesteding wordt uitvoering gegeven aan het beleidskader Maatschappelijke Opvang en wordt geborgd dat er vanaf 2027 structurele, kwalitatief goede en doelmatige opvang beschikbaar is. Ook wordt meegenomen dat de regio inzet op de verschuiving van opvang naar wonen.
- Hoe: Na de gunning, midden 2026, wordt gestart met de implementatie van de nieuwe contracten en afspraken met aanbieders. Dit houdt in: het inregelen van de opvangvoorzieningen, het versterken van de samenwerking in de keten en het met aanbieders brainstormen van de overgang naar meer woonoplossingen.

Acties doel 4 Een toegankelijke opvangstructuur

Actie 1: Verder voortzetten van sociaal pension, 1 persoon en gezinnen en lokale voorziening voor stabiliteit, dagopvang (7 dagen per week), tijdelijke verblijfplekken voor jongeren en nachtopvang op een structurele locatie (jaarrond beschikbaar)

- Wat: Veilige en begeleide woonomgeving voor mensen die (nog) niet zelfstandig kunnen wonen.
- Wanneer: Al bestaande structurele voorzieningen, parallel daaraan vanaf 2027 gefaseerd afbouwen zodat de focus verlegd kan worden naar Wonen Eerst.

Acties doel 5 Woonstabiliteit en waar nodig passende ondersteuning

Actie 1: Versterken samenwerking tussen gemeenten, zorg, werk & inkomen, woningcorporaties en ervaringsdeskundigen

- Wat: Een nog beter functionerend netwerk voor maatwerkondersteuning, gericht op duurzame zelfstandigheid en passende ondersteuning en nazorg bieden aan mensen die uit opvang of tijdelijke woonvormen naar zelfstandigheid gaan.
- Hoe: Opzetten van structurele samenwerkingsafspraken, gezamenlijke casusoverleggen en kennisdeling; betrekken van ervaringsdeskundigen in trajecten.
- Wanneer: Start intensievere samenwerking Q4 2025; vanaf dan structurele overleggen 2 keer per jaar.

Actie 2: Start plannen voor uitstroom bij instroom opvang

- Wat: In kaart brengen op welke manieren iemand uit kan stromen. Direct bij instroom in opvang wordt gestart door zorgaanbieders en betrokkenen met een integraal plan voor uitstroom naar duurzame huisvesting.
- Hoe: Opstellen van individuele uitstroomplannen samen met cliënten, begeleiders, en relevante partners (zorg, werk & inkomen, woningcorporaties). Regelmatig overleg voor bijsturing, vooral over de mogelijke passende uitstroommogelijkheden.
- Wanneer: Implementatie vanaf Q2 2026; evaluatie halfjaarlijks.

Actie 3: Organiseer meer woonvormen voor mensen met complexe problematiek, zoals Anders Wonen

- Wat: Ontwikkelen van rustige, prikkelarme woonvormen buiten reguliere opvang.
- Hoe: Projectleider zoekt geschikte locaties om deze voorziening een plek te bieden.

- Wanneer: medio 2026 locatie gevonden en vervolg van invulling van de voorziening. Pas nadat een locatie is gekozen kan een verder tijdspad worden bepaald.

7 Financiële dekking & begroting

Financiële dekking

Vanuit het rijk ontvangt de centrumgemeente Ede middelen om de taken uit te voeren. Deze worden nu besteed conform de bijgevoegde begroting in onderstaande tabel. Het Regionaal Actieplan Dakloosheid Valleiregio is hiermee een kaderstellend document waarmee een eerste uitwerking is gemaakt van de vertaling van het Nationaal Actieplan Dakloosheid naar regionale doelstellingen. Het komende jaar maken we in gezamenlijkheid een verder vertaling van deze doelen naar concretere acties en de financiële consequenties daarvan. We streven ernaar de ambities uit het Regionaal Actieplan Dakloosheid uit te voeren binnen de decentralisatie uitkering die we hiervoor beschikbaar hebben. Wanneer middelen onvoldoende zouden blijken te zijn, door bijvoorbeeld het realiseren van een permanente locatie voor de nachtopvang, dan vindt bestuurlijk overleg plaats over extra middelen dan wel het bijstellen van ambities. Daarbij is er bijvoorbeeld een optie om de financiële prijscompensatie op te halen. Daarbij staat het Regionaal Actieplan Dakloosheid Valleiregio en de middelen die daarvoor beschikbaar zijn niet op zichzelf. Wanneer het bijvoorbeeld lukt de woningbouwopgave te versnellen in de Valleiregio heeft dat een direct effect op de opgave uit het Regionaal Actieplan Dakloosheid Valleiregio.

In de afgelopen jaren hebben we al mooie stappen kunnen maken voor deze kwetsbare doelgroep. Dit heeft wel geleid tot extra uitgaven en uitputting van de reserve. Zo hebben we naast de nachtopvang ook dagopvang gerealiseerd waardoor we ook deze doelgroep beter konden ondersteunen.
Het niet voorhanden zijn van een permanente locatie voor nachtopvang heeft meerjarig veel kosten veroorzaakt. Een van de redenen dat hard wordt gewerkt aan een permanente locatie. De financiële consequenties van het realiseren van deze permanente locatie zijn begin oktober 2025 concreet en zijn daarom nog niet opgenomen in de begroting.

Om de ambities uit het Regionaal Actieplan Dakloosheid Valleiregio waar te kunnen maken kijken we de komende tijd nadrukkelijk of er mogelijkheden zijn binnen de extra middelen die het Rijk beschikbaar heeft gesteld voor kwetsbare doelgroepen. Al eerder hebben we hier succesvol een beroep op kunnen doen. Daarnaast verkennen we in 2025 en 2026 of bepaalde activiteiten eventueel beter door de individuele gemeenten kunnen worden uitgevoerd en welke financiële gevolgen dat heeft. Hiervoor zijn onder andere een goede borging informatievoorziening en duidelijke financiële afspraken belangrijk. Deze consequenties kunnen wijzigingen betekenen voor de begroting op de posten ‘Woonbegeleiding Housing First’ en de drie budgetten voor ‘Bemoeizorg’.

Begroting

MAATSCHAPPELIJKE OPVANG	Prognose 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Preventieve opvang			
KOPP/KOVV	€ 106.000	€ 87.500	€ 75.000
Ambulante verslavingszorg (nog wel in 2025 begroot)	€ -	€ -	€ -
Overige preventieve initiatieven	€ 24.000	€ 25.000	€ 26.000
Woonbegeleiding Housing first	€ 283.000	€ 283.000	€ 291.000
Bemoeizorg:			
Outreachend veldwerk	€ 163.000	€ 163.000	€ 168.000
Bemoeizorg - Ede (via gws)	€ 130.000	€ 83.000	€ 85.000
Bemoeizorg - Overige regiogemeenten	€ 74.000	€ 74.000	€ 76.000
Bemoeizorg - Veenendaal	€ 171.000	€ 171.000	€ 176.000
Opvangvoorzieningen			
Sociaal pension - alleenstaanden	€ 1.109.000	€ 1.163.000	€ 1.198.000
Sociaal pension - gezinnen	€ 605.000	€ 633.000	€ 652.000
Sociaal pension - gemeente Wageningen	€ 100.000	€ 100.000	€ 103.000
Dagopvang	€ 327.000	€ 310.000	€ 319.000
Tijdelijk verblijf - Veenendaal (m.i.v. 2026 naar BW)	€ 43.000	€ -	€ -
Tijdelijk verblijf - jongeren	€ -	€ 200.000	€ 206.000
Onconventionele opvang	€ 100.000	€ 75.000	€ 77.000
Nachtopvang	€ 1.200.000	€ 1.200.000	€ 1.236.000
Nachtopvang - investering Sterrenberg	€ 300.000	€ -	€ -
Nachtopvang - nieuwe locatie	p.m.	p.m.	p.m.
Anders wonen (in 2025 locatieonderzoek)	€ 20.000	p.m.	p.m.
Ethos-telling	€ 25.000		
Bedrijfsvoering			
Beleid, uitvoering en overhead	€ 661.000	€ 541.000	€ 557.000
Totaal uitgaven	**€ 5.441.000**	**€ 5.108.500**	**€ 5.245.000**
Inkomsten			
Decentralisatie-uitkering MO	€ 3.748.000	€ 3.748.000	€ 3.748.000
Decentralisatie-uitkering MO - brede aanpak - nationaal actieplan	€ 530.000	€ 530.000	€ 530.000
Eigen bijdrage	€ 130.000	€ 130.000	€ 130.000
Vastgoed - exploitatie sociaal pension	€ 33.000	€ 38.000	€ 38.000

Bijdrage regio gemeenten - prijscompensatie (vanuit lokaal accres)	€ 600.000	€ 600.000	€ 600.000
Totaal inkomsten	**€ 5.041.000**	**€ 5.046.000**	**€ 5.046.000**
Exploitatieresultaat	**€ -400.000**	**€ -62.500**	**€ -199.000**
Reservepositie regionale MO	**Progn 2025**	**Progn 2026**	**Progn 2027**
Reserve MO op 1 januari	**€ 1.226.000**	**€ 826.000**	**€ 763.500**
Exploitatieresultaat	€ -400.000	€ -62.500	€ -199.000
Reserve MO op 31 december	**€ 826.000**	**€ 763.500**	**€ 564.500**

Bijlage 1 Begrippenlijst

Maatschappelijke Opvang (MO)
Wettelijke voorziening vanuit de Wmo voor mensen die (tijdelijk) niet zelfstandig kunnen wonen door problemen zoals verlies van woning, psychische klachten, schulden of verslaving. MO biedt opvang, begeleiding en toeleiding naar wonen.

Dakloosheid en thuisloosheid
Dakloosheid betekent letterlijk geen eigen woning of verblijfplaats hebben (bijvoorbeeld op straat slapen of in de auto). Thuisloosheid gaat ook over mensen die wel onderdak hebben, maar geen stabiele of veilige woonplek (bijvoorbeeld tijdelijk bij familie, op een camping of in een opvang). De groep is divers: jongeren, gezinnen, economisch daklozen, arbeidsmigranten en mensen met complexe zorgvragen.

ETHOS-telling
Een Europese onderzoeksmethodiek die breder kijkt dan alleen straatdaklooshеid. ETHOS telt ook verborgen vormen zoals bankslapers (tijdelijk bij anderen logeren), wonen in onveilige situaties of in niet-geschikte verblijven (zoals vakantieparken).

Zorglandschap
Het geheel van voorzieningen, ondersteuning en begeleiding dat beschikbaar is voor dak- en thuislozen: van preventie en bemoeizorg tot opvang, dagbesteding en doorstroom naar zelfstandig wonen.

Nachtopvang
Een voorziening waar mensen ’s nachts kunnen slapen en basisvoorzieningen krijgen (zoals bed, douche, maaltijd). Nachtopvang is sober, doelmatig en tijdelijk, maar voorkomt dat mensen buiten moeten slapen.

Dagopvang
Een plek waar dak- en thuisloze mensen overdag terechtkunnen voor basisvoorzieningen, rust en begeleiding. Vaak ook een vindplaats voor bemoeizorg en toeleiding naar hulp.

Wonen Eerst
Wonen Eerst hanteert een breed principe: huisvesting vormt het startpunt om andere problemen aan te pakken. Het kan worden ingezet voor verschillende groepen dak- en thuislozen, waarbij de begeleiding varieert in intensiteit afhankelijk van de situatie.

Housing First
Housing First is een specifieke methodiek, bedoeld voor mensen met langdurige dakloosheid en complexe problematiek. Daarbij krijgen mensen direct een woning, gecombineerd met intensieve, langdurige en multidisciplinaire begeleiding. Het behoud van de woning staat altijd centraal, ook bij terugval.

Vroegsignalering
Het tijdig in beeld krijgen van inwoners met risico op dak- of thuisloosheid. Bijvoorbeeld door signalen van betalingsachterstanden bij woningcorporaties, schulden, scheiding of uitstroom uit zorg of detentie.

Onconventioneel wonen
Tijdelijke of niet-reguliere woonoplossingen, zoals verblijf op een vakantiepark of in een hotel. Vaak noodgedwongen en onzeker, niet bedoeld als duurzame woonplek.

Lokale bemoeizorg
Een vorm van hulpverlening voor mensen met een huis die zelf geen hulp vragen, maar wel ernstige problemen hebben of dreigen te krijgen. Denk aan mensen met psychische problemen, verslaving of schulden die zorg mijden. Bemoeizorg zoekt deze mensen actief op, bouwt vertrouwen op en probeert hen stap voor stap toe te leiden naar passende ondersteuning of opvang.

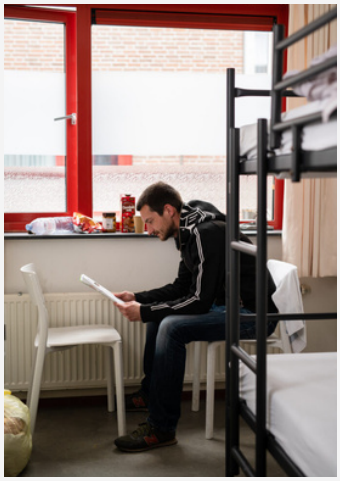
Outreachende bemoeizorg
Een vorm van hulpverlening voor mensen zonder een huis die zelf geen hulp vragen, maar wel ernstige problemen hebben of dreigen te krijgen. Denk aan mensen die op straat leven, met psychische problemen, verslaving of schulden die zorg mijden. Bemoeizorg zoekt deze mensen actief op, bouwt vertrouwen op en probeert hen stap voor stap toe te leiden naar passende ondersteuning of opvang.

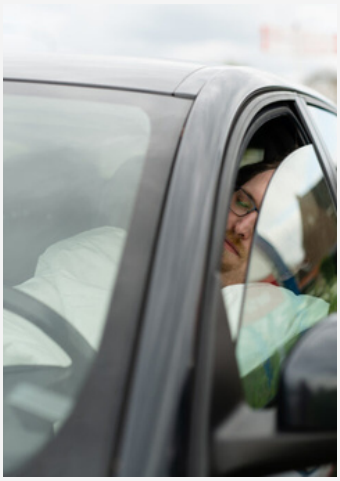
Beschermd Wonen
Beschermd wonen biedt een tijdelijke, beschermde woonomgeving voor mensen met complexe problemen, zoals psychische stoornissen, die het moeilijk maken om zelfstandig te wonen. Beschermd wonen kan een stap zijn voor mensen die extra ondersteuning nodig hebben voordat ze volledig zelfstandig kunnen wonen.

Beschermd thuis
Beschermd Thuis is een vorm van begeleid wonen, waarbij men 24/7 kan terugvallen op de bereikbaarheid/ beschikbaarheid van een zorgaanbieder. Er is sprake van scheiding tussen wonen en zorg.

Bijlage 2 ETHOS -telling onderzoeksverslag

Vanaf 8 oktober 2025 is via de volgende link: ETHOS-telling dak- en thuisloosheid | Hogeschool Utrecht, de publieksrapportage en de onderzoeksrapportages in te zien.

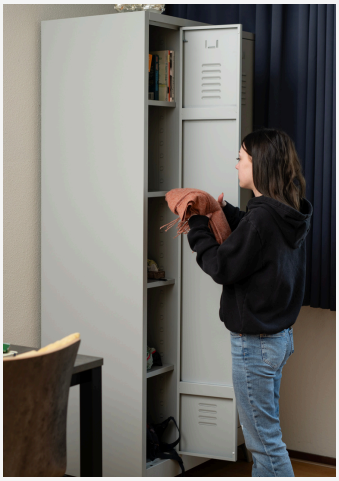

ETHOS-TELLING

VAN DAK- EN THUISLOOSHEID

VALLEIREGIO

HOGESCHOOL UTRECHT

Kansfonds geven om een ander

Onderzoeksrapportage

VALLEIREGIO

Colofon

De ETHOS-telling is een initiatief van Hogeschool Utrecht en Kansfonds

Uitvoering:
Hogeschool Utrecht, lectoraat Wonen en Welzijn

Auteurs:
Annabel Scheepers MSc, Martine Zanen MSc, Aline Korver MA, dr. Marjam Smeekens, Marte Kuijpers MSc, dr. Gercoline van Beek, dr. Sandra Schel en drs. Dorieke Wewerinke

Met dank aan:
Robin Heijna MSc, dr. ir. Anke van Gorp, Pien de Jonge MSc, Ronja Bruijns-Shoblak, dr. Esther van Eijk, Lincy Scholten MSc, Iris van 't Wout MSc, Desi van Roon MSc, Fraukje Coopmans MSc, ing. Rins Rutgers en dr. Lia van Doorn

Met medewerking van:
Valleiregio
Regionale coördinatie door Henrieke Brandsma

In samenwerking met:
KU Leuven, LUCAS: dr. Koen Hermans, Nana Mertens MA en Evelien Demaerschalk MSc

Financier:
Kansfonds, coördinatie door Willem van Sermondt, Esther Vogel en Eva Mos
Dioraphte

Datum publicatie:
8 oktober 2025

Bronvermelding bij gebruik van deze rapportage:
Scheepers, A., Zanen, M., Korver, A., Smeekens, M.V., Kuijpers, M., Van Beek, G., Schel, S., & Wewerinke, D. (2025). *ETHOS-telling van dak- en thuisloosheid in Valleiregio*. Hogeschool Utrecht.

Inhoudsopgave

Inleiding 1

Het aantal dak- en thuisloze personen in de Valleiregio
Ingevulde vragenlijsten 3
Aantal dak- en thuisloze personen 4

ETHOS-Light categorieën
Noodopvang 7
Tijdelijke opvang 8
Instelling 9
Niet-conventionele woonruimte 10
Bij familie, vrienden of derden 11
Woning met dreigende huisuitzetting 12
Verblijfplaats twee weken voorafgaand aan teldag 13
Verblijfplaats per gemeente 14

De profielkenmerken van de getelde dak- en thuisloze mensen
Gender 15
Leeftijd 15
Nationaliteit, verblijfsstatus en geboorteland 16
Samenstelling huishouden 17
Inkomstenbronnen 17
Gezondheidsproblemen 18
Instellingsverleden 18
Duur van dak- en thuisloosheid 19
Aanleidingen voor verlies van woonzekerheid 20
Actieve begeleiding 21
Briefadres 21

Conclusies 22

Referenties 24

Bijlage 1: Deelnemende organisaties 25

Inleiding

VALLEIREGIO

Aanleiding voor de telling

Om beter zicht te krijgen op de aard en omvang van dak- en thuisloosheid voerde Hogeschool Utrecht in samenwerking met Kansfonds in 2025 voor de derde keer de ETHOS-telling uit. Hierbij werd gebruik gemaakt van een voor Nederland relatief nieuwe definitie van dakloosheid, de ETHOS-Light classificatie, en van een nieuwe telmethode. Dit rapport bevat de resultaten van de telling die plaatsvond op 10 april 2025 in de Valleiregio. De telling is uitgevoerd in nauwe samenwerking met de gemeenten die onderdeel uitmaken van deze regio: gemeenten Barneveld, Ede, Wageningen, Rhenen, Veenendaal, Renswoude en Scherpenzeel.

Het onderzoeksteam van Hogeschool Utrecht wordt ondersteund door het onderzoeksteam van de Katholieke Universiteit Leuven, dat de toegepaste telmethode heeft ontwikkeld onder leiding van prof. dr. Koen Hermans. De universiteit past de telmethode sinds 2020 met succes toe in een groot aantal Belgische regio's. Met toestemming van de Katholieke Universiteit Leuven past Hogeschool Utrecht de methode dit jaar voor de derde keer toe in Nederland.

Met het uitvoeren van de telling geven de gemeenten in de Valleiregio, Hogeschool Utrecht en Kansfonds een impuls aan het in kaart brengen van dak- en thuisloosheid in Nederland. De betrokken gemeenten hebben de ambitie om dak- en thuisloosheid in hun regio gedegen aan te pakken. Zij willen beleid gericht op preventie en aanpak van dakloosheid baseren op concrete cijfers en profielkenmerken van dak- en thuisloze mensen in hun regio.

ETHOS-Light classificatie

De ETHOS-Light classificatie wordt binnen de Europese Unie en door vooraanstaande onderzoekers in Europa gezien als de best onderbouwde manier om dakloosheid te meten (Edgar, 2012; Baptista & Marlier, 2019). ETHOS staat voor 'European Typology of Homelessness and Housing Exclusion' en definieert dakloosheid als een gebrek aan volwaardige huisvesting. De brede ETHOS classificatie bestaat uit dertien operationele categorieën die een onvolwaardige huisvestingssituatie beschrijven. Deze zijn onderverdeeld in vier conceptuele categorieën: dakloosheid, thuisloosheid, onveilige huisvesting en onbehoorlijke huisvesting (FEANTSA, 2005). Voor het meten van dakloosheid werd in 2006 een afgeslankte versie geïntroduceerd: ETHOS-Light (zie kader). Deze versie omvat zes van de dertien categorieën van de brede ETHOS classificatie en geldt als een minimale classificatie van dakloosheid. Alle mensen die geen eigen (t)huis hebben kunnen hiermee in beeld worden gebracht (FEANTSA, 2018).

Inleiding

VALLEIREGIO

De ETHOS-definitie sluit goed aan bij het feit dat de verblijfssituatie van dakloze mensen vaak wisselt. Mensen verblijven bijvoorbeeld (noodgedwongen) afwisselend tijdelijk bij vrienden, in niet-conventionele woonruimten, in de noodopvang voor dakloze mensen of op straat (Schel et al., 2023). Uit onderzoek blijkt ook dat een huisuitzetting een belangrijke route is naar dakloosheid (Al Shamma et al., 2015). Om die reden voegen wij, in navolging van het onderzoeksteam van de Katholieke Universiteit Leuven een zevende categorie aan de classificatie toe: mensen die hun woning binnen een maand moeten verlaten zonder dat zij zicht hebben op passende vervolghuisvesting (Hermans et al., 2021). Met de ETHOS-Light definitie kan naast zichtbare dakloosheid ook verborgen dakloosheid in beeld worden gebracht, met name onder mensen die verblijven bij familie, vrienden of derden en onder mensen die verblijven in een niet-conventionele woonruimte, zoals een auto, stacaravan, schuur of woning zonder basisvoorzieningen.

ETHOS-Light

1. Mensen die verblijven in de **openbare ruimte**

2. Mensen die verblijven in de **noodopvang** voor dakloze mensen

3. Mensen die verblijven in de **tijdelijke opvang** voor dakloze mensen

4. Mensen die binnen een maand na de teldag een **instelling verlaten** zonder passende vervolghuisvesting en mensen die **langer in een instelling verblijven** wegens gebrek aan passende vervolghuisvesting

5. Mensen die verblijven in **niet-conventionele woonruimten** vanwege een gebrek aan passende huisvesting (zoals auto, kraakpand, vakantiewoning)

6. Mensen die noodgewongen tijdelijk verblijven bij **familie, vrienden of derden** vanwege een gebrek aan passende huisvesting

+ Mensen met een **dreigende huisuitzetting** die hun woning binnen een maand na de teldag moeten verlaten, zonder dat zij zicht hebben op passende vervolghuisvesting

Ingevulde vragenlijsten

VALLEIREGIO

TELDAG: 10 APRIL 2025
Aantal deelnemende organisaties: 101

Diverse organisaties hebben meegedaan aan de telling, zoals: zorg- en hulpverleningsorganisaties, woningcorporaties, welzijnsorganisaties, onderwijsinstellingen, bibliotheken, huisartsen, opvangvoorzieningen voor dak- en thuisloze mensen, gemeentelijke afdelingen en diensten, (zorg-)instellingen, religieuze en diaconale organisaties, uitzendbureaus voor arbeidsmigranten, belangenbehartigerspartijen en lokale maatschappelijke initiatieven.

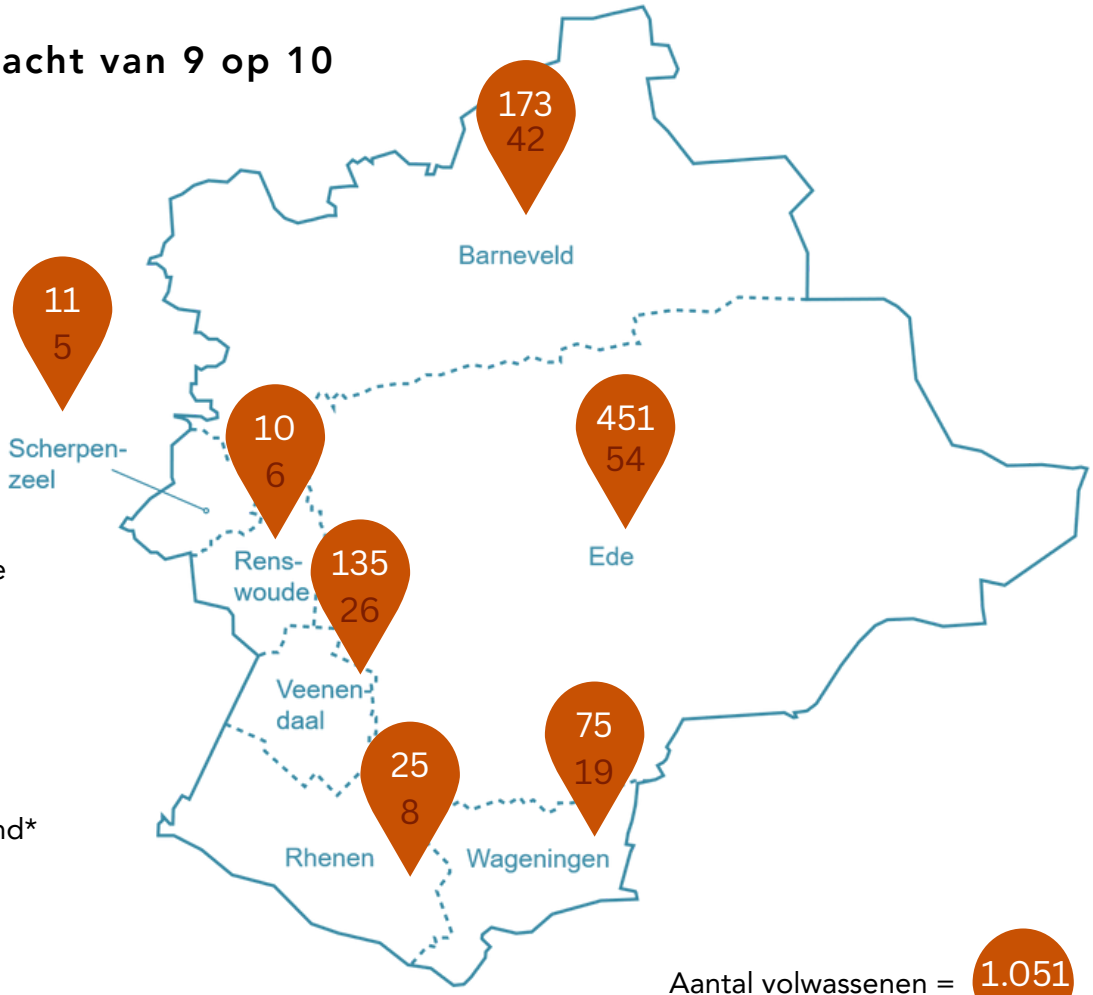
Voor iedere dak- of thuisloze persoon die een telorganisatie in beeld heeft, is een vragenlijst ingevuld. 77 organisaties vulden in totaal 1.181 vragenlijsten in. Daarnaast waren er 24 organisaties die meededen aan de telling, maar aangaven niemand in beeld te hebben op de teldag. De onderzoekers verwijderden 60 dubbeltellingen en 58 vragenlijsten waarbij niet was voldaan aan de voorwaarden van de telling. 23 vragenlijsten zijn samen met de dak- of thuisloze persoon ingevuld, de overige vragenlijsten zijn ingevuld door professionals werkzaam bij een telorganisatie. De meeste organisaties reageerden positief op het verzoek om mee te tellen. De volgende organisaties hadden mogelijk wel dak- en thuisloze personen in beeld, maar namen niet deel aan de telling: campings, vakantieparken, ziekenhuizen, studentenhuisvester(s), leegstandsbeheerders en de reclassering.

Diverse organisaties hebben met elkaar afgestemd wie welke mensen zouden tellen. Dit werd gedaan om dubbeltellingen te voorkomen en om de tijdsinvestering van het tellen zoveel mogelijk te beperken.

Aantal dak- en thuisloze personen

VALLEIREGIO

Verblijfplaats nacht van 9 op 10 april 2025

26
10
In een andere regio

145
16
Gemeente verblijf 9-10 april onbekend*

Aantal volwassenen = 1.051
Aantal kinderen = 186

*Van de door het COA geregistreerde personen is niet bekend in welke gemeente zij binnen de regio verblijven. Daarom zijn ze bij onbekend opgeteld.

Regionale context bij de cijfers

01 In centrumgemeente Ede zijn veel voorzieningen met een regionale functie voor dak- en thuisloze mensen. Dit is een verklaring voor het relatief hoge aantal getelde personen in Ede.

02 In de hele regio zijn relatief veel campings en vakantieparken. Mensen die daar uit nood verblijven zijn in wisselende mate in beeld gebracht door de betrokken organisaties en dit heeft invloed op het aantal getelde mensen per gemeente.

03 Vakantieparken, campings, ziekenhuizen, studentenhuisvester(s), leegstandsbeheerders en de reclassering hebben niet tot heel beperkt meegeteld.

Aantal dak- en thuisloze personen

VALLEIREGIO

1.237 getelde dak- of thuisloze personen

1.051 volwassenen

186 kinderen

61% man

1% anders

32% vrouw

7% onbekend

1.237

MENSEN IN EEN SITUATIE VAN DAK- OF THUISLOOSHEID

In de nacht van 9 op 10 april 2025 zijn in totaal 1.237 dak- en thuisloze personen geteld in de Valleiregio. We telden 1.051 dak- of thuisloze volwassenen en 186 minderjarige kinderen. Het merendeel van hen verblijft in een niet-conventionele woonruimte (29%) en bij familie, vrienden of derden (25%).

636

MANNEN

61% van de getelde volwassen personen is man. Zij verblijven voornamelijk bij familie, vrienden of derden (26%), in niet-conventionele woonruimte (25%) en in de tijdelijke opvang (19%). De meeste dak- en thuisloze mannen zijn tussen de 28 en 39 jaar oud (29%).

340

VROUWEN

32% van de getelde volwassen personen is vrouw. Zij verblijven voornamelijk in non-conventionele woonruimtes (37%) en bij familie, vrienden of derden (23%). De meeste dak- en thuisloze vrouwen zijn tussen de 18 en 27 jaar oud (37%).

186

KINDEREN

In totaal zijn er 186 minderjarige dak- en thuisloze kinderen geteld, waarvan 7 kinderen alleenstaand verblijven in een situatie van dak- of thuisloosheid en 179 kinderen samen met één of meerdere ouders. Tevens zijn er 230 kinderen geteld die niet zelf dak- of thuisloos zijn, maar van wie ten minste één ouder wel dak- of thuisloos is. 17 van de getelde personen zijn zwanger op de teldag.

310

JONGEREN

310 jongeren (18-27 jaar) zijn dak- of thuisloos. Zij vormen ruim een kwart van de getelde dak- en thuisloze personen (29%). Jongeren zijn meestal alleenstaand zonder partner en kinderen (60%) en verblijven vooral in een instelling (30%), bij familie, vrienden of derden (24%) en in de tijdelijke opvang (22%).

Aantal dak- en thuisloze personen

VALLEIREGIO

ETHOS-Light classificatie		Volwassenen # 1.051	Mannen* # 636	Vrouwen # 340	Kinderen # 186
1	In de openbare ruimte	47 (4%)	44 (7%)	3 (1%)	-
2	In de noodopvang voor dakloze mensen	28 (3%)	26 (4%)	2 (1%)	-
3	In de tijdelijke opvang voor dakloze mensen	194 (18%)	124 (19%)	69 (20%)	30 (16%)
4	In een instelling	170 (16%)	61 (10%)	40 (12%)	16 (9%)
5	In een niet-conventionele woonruimte (garage, (sta)caravan, kraakpand, ...)	288 (27%)	161 (25%)	126 (37%)	68 (37%)
6	Bij familie, vrienden of derden	248 (24%)	166 (26%)	78 (23%)	58 (31%)
+	In een woning met dreigende huisuitzetting	32 (3%)	23 (4%)	9 (3%)	7 (4%)
Verblijfssituatie onbekend op teldag, dak- of thuisloosheid bevestigd gedurende de twee weken voor de teldag		44 (4%)	31 (5%)	13 (4%)	7 (4%)

*Het aantal getelde personen met een andere of onbekende genderidentiteit is hier niet weergegeven. Dit verklaart waarom het totaal aantal mannen en vrouwen niet optelt tot het totaal aantal personen.

In de rest van deze rapportage worden alleen de resultaten voor de getelde volwassenen weergegeven, tenzij anders vermeld.

Noodopvang

VALLEIREGIO

Noodopvang voor dakloze mensen	Volwassenen # 28	%
Nachtopvang *(bv: Leger des Heils nachtopvang in Ede)*	21	75%
Dag- en nachtopvang *(bv: noodbed bij de maatschappelijke opvang Leger des Heils Ede en de maatschappelijke opvang Wageningen)*	3	11%
Winteropvang *(bv: nachtopvang Ede Stationsweg)*	3	11%
Onbekend	1	4%

We telden in totaal 28 volwassenen (3%) die in de noodopvang voor dakloze mensen verblijven.

Tijdelijke opvang

VALLEIREGIO

Tijdelijke opvang voor dakloze mensen	Volwassenen # 194	%
Algemene 24-uurs opvangvoorziening voor dakloze mensen (bv: maatschappelijke opvang Leger des Heils)	32	16%
Crisisopvang *(bv: Stichting Johanniter Opvang)*	11	6%
Gezinsopvang *(bv: Stichting Johanniter Opvang)*	5	3%
Jongerenopvang *(bv: het Credohuis, Kamers met Kansen)*	24	12%
Vrouwenopvang/veilige opvang *(bv: Moviera of Kwintes)*	2	1%
Doorstroomwoningen *(bv: Welkom 0318 Veenendaal, The Shelter Kwintes/Abrona Veenendaal, Next Level)*	95	49%
Anders	25	13%

Er verblijven in totaal 194 volwassenen (18%) in een tijdelijke opvangvoorziening voor dakloze mensen. Daarvan verblijven 25 personen in een ander type tijdelijke opvang dan hierboven weergegeven, zoals logeerwoningen van Vluchteling onder Dak, een tijdelijke plek van Kwintes of een fasewoning.

Instelling

VALLEIREGIO

84%
verblijft langer wegens gebrek aan passende vervolghuisvesting

9%
verlaat binnen een maand de instelling zonder passende vervolghuisvesting

41% asielzoekers-centrum # 72

19% beschermd wonen # 32

9% GGZ-instelling # 15

6% jeugdzorg-voorziening # 11

4% gevangenis # 6

<1% instelling voor verslavingszorg # 1

<1% forensisch psychiatrische instelling # 1

In totaal verblijven 170 volwassenen (16%) in een instelling. Daarvan verblijven 32 personen in een ander type instelling dan hierboven weergegeven, zoals een instelling voor mensen met een licht verstandelijke beperking of in een instelling voor gehandicaptenzorg.

Niet-conventionele woonruimte

VALLEIREGIO

52% vakantiewoning/ vakantiepark
151

26% (sta)caravan/ camping
74

5% garage/ schuur
15

4% auto
12

3% camper / busje
8

2% hotel/b&B
5

1% boot
4

1% anti-kraakwoning
3

1% woning zonder basis-voorzieningen
3

<1% kraakpand
1

<1% bedrijfspand
1

4% onbekend
10

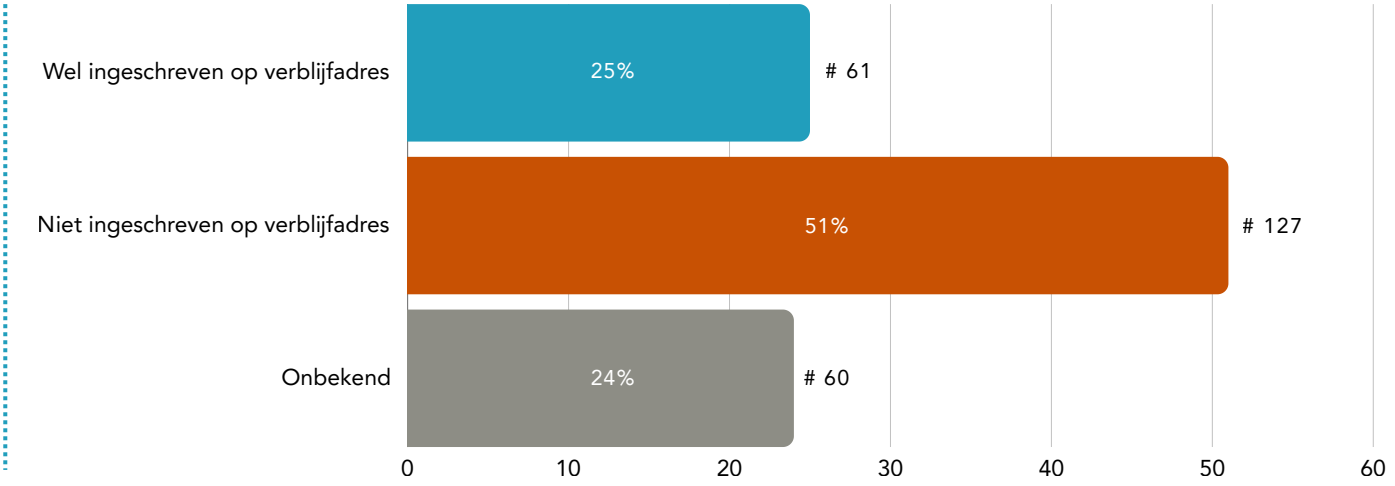
In totaal verblijven er 288 volwassenen (27%) in een niet-conventionele woonruimte. Er verblijft 1 persoon in een andere niet-conventionele woonruimte dan hierboven weergegeven, namelijk een vrachtwagen.

Bij familie, vrienden of derden

VALLEIREGIO

Van de getelde dak- en thuisloze volwassenen verblijven 248 personen (24%) bij familie, vrienden of derden wegens gebrek aan passende huisvesting. Onderstaande tabel geeft het percentage volwassenen weer dat al dan niet stond ingeschreven op dit verblijfadres.

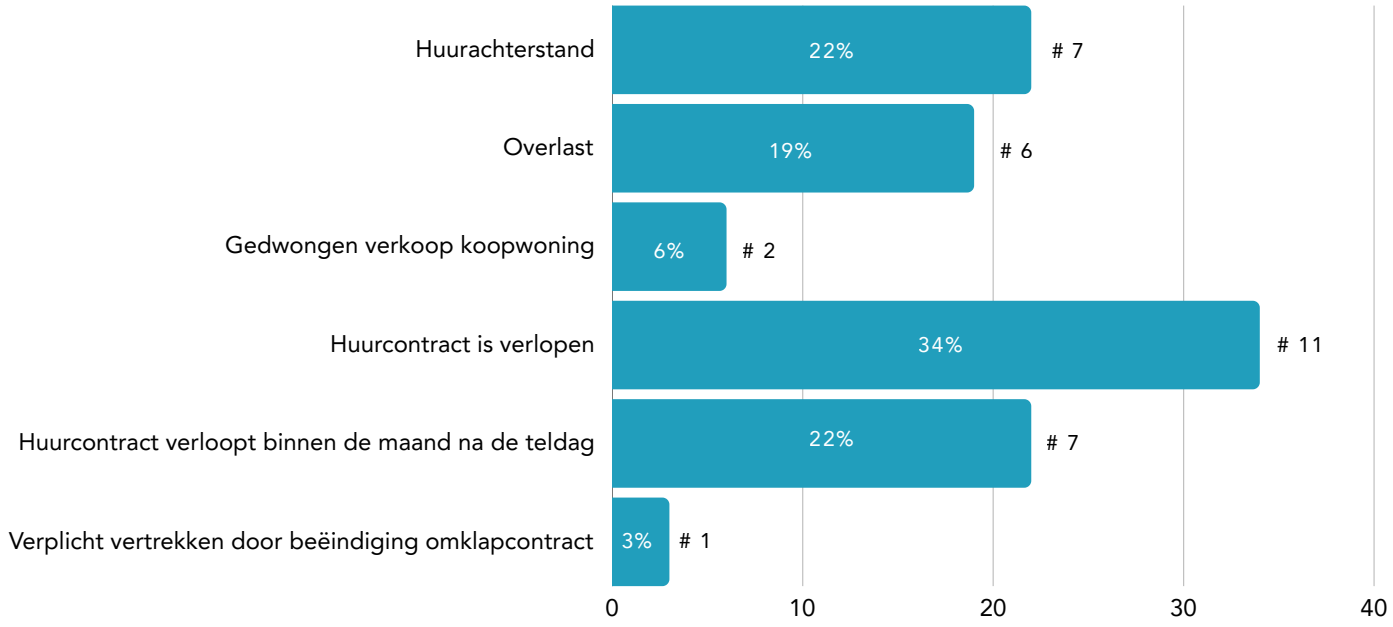

Woning met dreigende huisuitzetting

VALLEIREGIO

Op 10 april 2025 hebben 32 volwassenen (3%) te maken met een dreigende huisuitzetting: zij moeten binnen een maand na de teldag hun woning verlaten zonder dat zij zicht hebben op passende vervolghuisvesting. Er konden meerdere redenen voor huisuitzetting worden gegeven. Deze staan weergegeven in onderstaande tabel. In 9% van de situaties betreft het een uitzetting uit een koopwoning, bij 31% een particuliere huurwoning en bij 38% een sociale huurwoning van een woningcorporatie. Bij 6% van de huisuitzettingen is het type woning onbekend.

Verblijfplaats twee weken voorafgaand aan de teldag

VALLEIREGIO

Naast de verblijfssituatie in de nacht van 9 op 10 april 2025 is ook de verblijfssituatie tijdens de twee weken voorafgaand aan de teldag in kaart gebracht. Dit geeft zicht op de dynamiek van dak- en thuisloosheid in de regio. Aangezien de verblijfssituatie van dak- of thuisloze mensen kan wisselen (mensen verblijven bijvoorbeeld vaak afwisselend in de openbare ruimte, in de noodopvang en bij familie, vrienden of derden) konden per persoon meerdere verblijfssituaties worden aangegeven in de twee weken voorafgaand aan de teldag. Dit verklaart waarom deze aantallen hoger kunnen zijn dan de aantallen op de teldag zelf.

ETHOS-Light classificatie		Aantal volwassenen op de teldag	Aantal volwassenen twee weken voor de teldag
1	In de openbare ruimte	47	71
2	In de noodopvang voor dakloze mensen	28	52
3	In de tijdelijke opvang voor dakloze mensen	194	197
4	In een instelling	170	180
5	In een niet-conventionele woonruimte (garage, (sta)caravan, kraakpand, ...)	288	322
6	Bij familie, vrienden of derden	248	281
+	In een woning met dreigende huisuitzetting	32	35
Persoon was niet dak- of thuisloos in de 2 weken voorafgaand aan de teldag		-	-
Verblijfssituatie onbekend, dak- of thuisloosheid bevestigd		44	15

Verblijfplaats per gemeente

VALLEIREGIO

	In de openbare ruimte	In de noodopvang voor dakloze mensen	In een tijdelijke opvang voor dakloze mensen	In een instelling	In een niet-conventionele woonruimte	Bij familie, vrienden of derden	In een woning met dreigende huisuitzetting	Verblijfssituatie onbekend, dak- of thuisloosheid bevestigd	**Totaal aantal volwassenen +kinderen**	**% van aantal inwoners in de gemeente**
Gemeente Barneveld	-	-	-	1	145	23	3	1	**173** +42	0,34%
Gemeente Ede	36	27	93	85	91	100	12	7	**451** +54	0,41%
Gemeente Renswoude	-	-	-	-	9	1	-	-	**10** +6	0,28%
Gemeente Rhenen	-	-	-	-	11	12	2	-	**25** +8	0,16%
Gemeente Scherpenzeel	-	-	-	3	3	5	-	-	**11** +5	0,15%
Gemeente Veenendaal	6	1	75	2	6	34	8	3	**135** +26	0,23%
Gemeente Wageningen	5	-	24	2	7	29	6	2	**75** +19	0,22%
Gemeente buiten regio	-	-	2	8	7	7	1	1	**26** +10	-
Onbekend*	-	-	-	69	9	37	-	30	**145** +16	-
Totaal	**47**	**28**	**194**	**170**	**288**	**248**	**32**	**44**	**1.051** +186	**0,37%**

*Van de door het COA geregistreerde personen is niet bekend in welke gemeente zij binnen de regio verblijven. Daarom zijn ze bij onbekend opgeteld.

Profielkenmerken

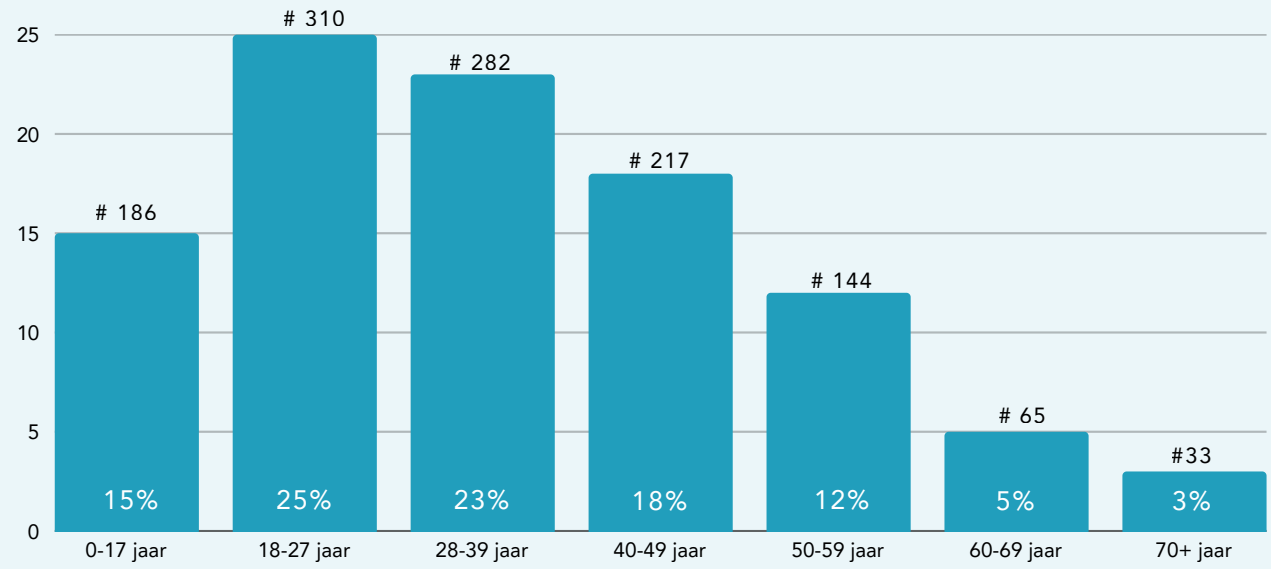
VALLEIREGIO

Naast de verblijfplaats is ook gevraagd naar de profielkenmerken van de dak- of thuisloze persoon. De profielkenmerken zijn grotendeels gebaseerd op de professionele inschatting van de professionals van de tellende organisaties. Omdat vragen over profielkenmerken niet verplicht hoefden worden ingevuld of de informatie niet bekend was bij professionals, zijn deze niet altijd (volledig) ingevuld. Het percentage onbekend valt bij sommige profielkenmerken daarom relatief hoog uit. In deze gevallen is voorzichtigheid geboden bij het interpreteren van de cijfers.

Gender

61% man # 636	**32%** vrouw # 340	**0%** non-binair # 0
<1% trans(gender) # 3	**0%** anders # 0	**7%** onbekend # 72

Leeftijd

Profielkenmerken

VALLEIREGIO

Nationaliteit

In totaal zijn er onder de getelde dak- en thuisloze volwassenen 44 verschillende nationaliteiten geteld.

65%
Nederlandse nationaliteit
685

RNI

<1%
Nederlands, uitgeschreven uit het BRP, daarom registratie RNI
5

5%
EU-burger
48

11%
burger van buiten de EU
112

STAATLOOS

<1%
staatloos
5

?

19%
onbekend
196

Verblijfstatus # 313

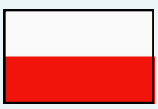
14%	26%	5%	6%	50%
permanent verblijfsrecht	tijdelijk verblijfsrecht	in procedure	onwettig verblijf	onbekend
# 44	# 80	# 15	# 18	# 156

Geboorteland

Top 5 geboortelanden

51%
Nederland
536

3%
Polen
27

2%
Marokko
18

2%
Syrië
16

1%
Eritrea
14

Profielkenmerken

VALLEIREGIO

Samenstelling huishouden

Het huishouden bestaat uit mensen (familieband of partner) met wie de persoon op dit moment samenleeft in een situatie van dak- of thuisloosheid. Hieronder zijn de meest voorkomende resultaten weergegeven. Daarnaast verblijven er 15 personen samen met hun ouder(s) en 4 personen samen met hun ouder(s) en kind(eren) in een situatie van dak- of thuisloosheid. Voor 9 personen (1%) gaat het om een ander familieverband. Voor 325 personen is deze informatie onbekend (31%).

49%
alleenstaand zonder kind(eren)
516

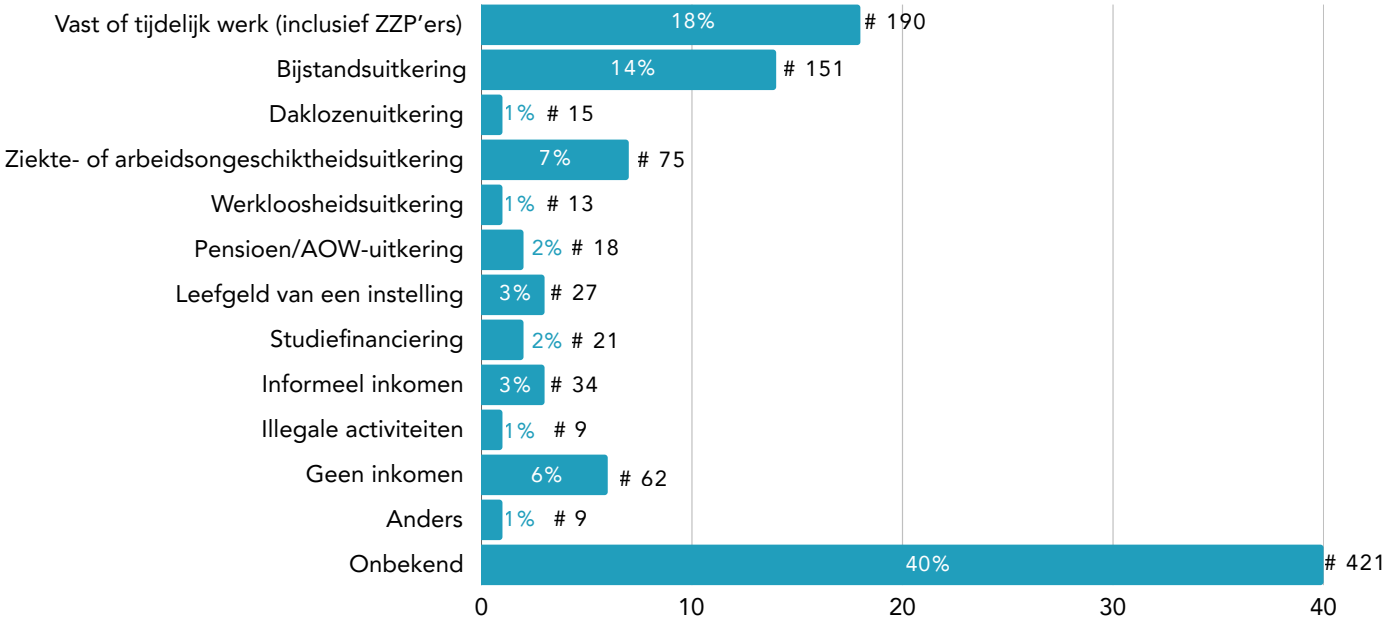
6%
met partner zonder kind(eren)
62

6%
alleenstaand met kind(eren)
62

6%
met partner met kind(eren)
58

Inkomstenbronnen

Per persoon zijn er meerdere inkomstenbronnen mogelijk. Voor 9 getelde volwassenen zijn er andere inkomstenbronnen genoemd, zoals alimentatie, letselschadevergoeding, steun van ouders en steun van de diaconie.

Profielkenmerken

VALLEIREGIO

Gezondheidsproblemen

Per persoon konden meerdere (vermoedelijke) gezondheidsproblemen worden aangegeven. Bij een groot deel van de personen is niet bekend of er sprake is van gezondheidsproblemen, namelijk 479 personen (46%). Het is niet duidelijk of de genoemde gezondheidskenmerken als oorzaak of gevolg kunnen worden gezien in relatie tot (dreigende) dak- en thuisloosheid. Voorzichtigheid is daarom geboden bij het interpreteren van deze cijfers.

24%
(vermoeden van) mentale gezondheidsproblemen
251

15%
(vermoeden van) verslaving
158

6%
(vermoeden van) (licht) verstandelijke beperking
62

5%
langdurige lichamelijke gezondheidsproblemen
57

4%
fysieke beperking
46

14%
geen gezondheids-problemen
144

Instellingsverleden

8%
verleden in een gevangenis
85

6%
verleden in een psychiatrische voorziening
66

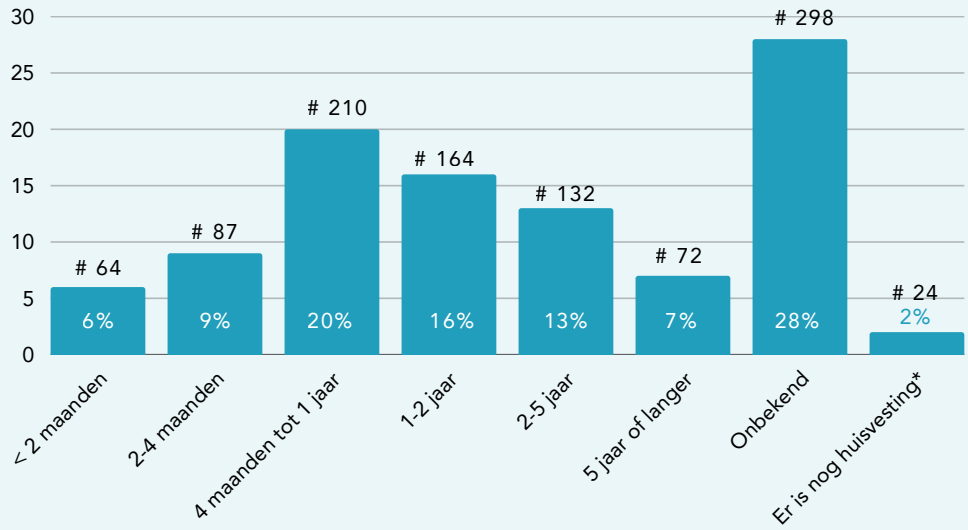
5%
verleden in een jeugdzorg-voorziening
55

19% van de getelde volwassenen (199 personen) verbleef nooit in een van bovengenoemde instellingen. Of iemand op enig moment in een psychiatrische instelling, jeugdzorgvoorziening of gevangenis verbleef, is voor het merendeel van de volwassen personen (60%) onbekend. De genoemde percentages zijn daarmee naar waarschijnlijkheid lager dan het werkelijke percentage personen dat op enig moment in een instelling verbleef.

Profielkenmerken

VALLEIREGIO

Duur van dak- en thuisloosheid

*De personen die nog over huisvesting beschikken, zijn de personen in een situatie van dreigende huisuitzetting (verlies van huisvesting binnen een maand na de teldag)

Profielkenmerken

VALLEIREGIO

Verschil aanleiding verlies van woonzekerheid versus oorzaken van dak- en thuisloosheid

Per persoon is een inschatting gemaakt van de *aanleidingen* die direct hebben bijgedragen aan het verlies van woonzekerheid. Belangrijk om te benadrukken is dat het hierbij niet gaat om *oorzaken* van dak- en thuisloosheid. Bij oorzaken wordt gekeken naar bredere onderliggende persoonlijke en structurele factoren, zoals het gebrek aan betaalbare en passende huisvesting, of onvoldoende toegankelijke zorg en ondersteuning.

Aanleidingen voor verlies van woonzekerheid

Per persoon konden meerdere aanleidingen voor verlies van woonzekerheid worden aangegeven. Hieronder worden de meestgenoemde aanleidingen uitgelicht. Voor 43% van de volwassenen (453 personen) is deze informatie onbekend.

12%
relatiebreuk
130

11%
ontslag uit een instelling
116

11%
gedwongen verlaten van een woning*
113

9%
conflict met familie/huisgenoten
97

9%
huisuitzetting*
96

8%
psychische problemen
84

7%
verslaving
69

6%
financiële problemen
63

5%
huiselijk geweld
48

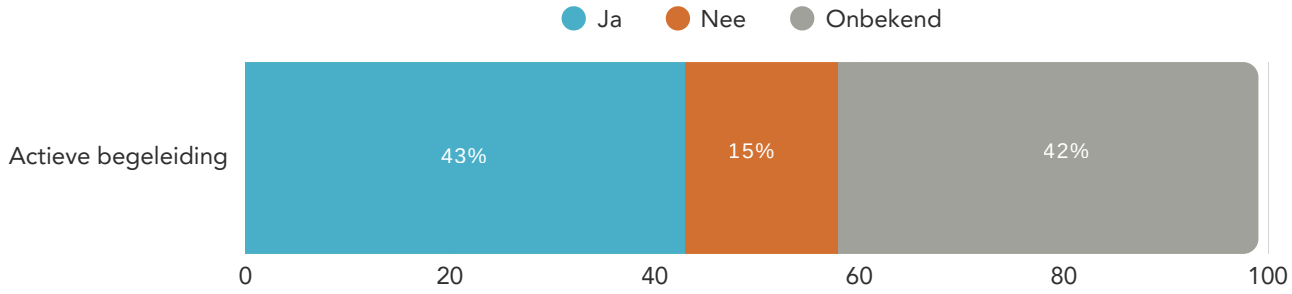
3%
immigratie/remigratie
28

* Redenen voor huisuitzetting waren overlast, huurschuld, drugshandel, woonfraude of de beëindiging van een omklapcontract.

** Het gedwongen verlaten van een woning vond plaats vanwege de verkoop van een woning, renovatie, de onbewoonbaarheid van de woning of het einde van de huurovereenkomst.

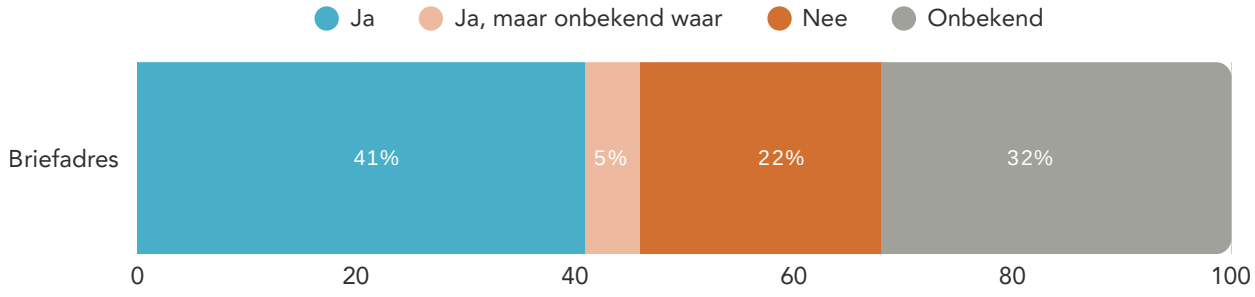
Actieve begeleiding

Bij ruim de helft van de getelde dak- of thuisloze volwassenen is bekend dat zij actief begeleid worden door één of meerdere organisaties (452 personen, 43%). Actieve begeleiding is daarbij gedefinieerd als 'minimaal één begeleidingscontact in de afgelopen maand'. Veel genoemde organisaties die actieve begeleiding bieden zijn De Schakels Zorg en Begeleiding, Het Leger Des Heils en Welkom Vastgoed.

Briefadres

Iets minder dan de helft van de getelde volwassenen beschikt over een briefadres (486 personen, 46%). Een briefadres (ook wel een postadres genoemd) is een adres waar de overheid iemand zonder woonadres kan bereiken. De meeste mensen hebben een briefadres bij een van de deelnemende gemeenten of bijfamilie, vrienden of derden.

Conclusies

VALLEIREGIO

Op 10 april 2025 hebben 101 organisaties in totaal 1.237 dak- en thuisloze personen in beeld gebracht in de Valleiregio. Dit komt neer op 0,37% van de totale bevolking in de regio, wat betekent dat 1 op de 273 inwoners zich in een situatie van dak- of thuisloosheid bevindt. Alle mensen die volgens de ETHOS-Light classificatie in een leefsituatie van dak- of thuisloosheid verkeren en in beeld waren bij de betrokken organisaties in de regio, zijn meegeteld. Met vertegenwoordigers van deze organisaties en medewerkers van de deelnemende gemeenten reflecteerden we op de resultaten van de telling. Op basis van de cijfers en deze reflecties lichten we enkele conclusies uit.

01 **Grote diversiteit aan dak- en thuisloze personen en leefsituaties**

De telling laat zien dat de groep dak- en thuisloze personen in de Valleiregio zeer divers is. Ongeveer twee derde van de getelde volwassenen is man, een derde is vrouw. Dak- en thuisloze personen zijn geteld in alle leeftijdscategorieën, variërend van jonge kinderen tot mensen van 70 jaar en ouder. Daarnaast werden in totaal 44 verschillende nationaliteiten geteld. De leefsituaties van dak- en thuisloze mensen zijn eveneens divers: de grootste groep volwassenen verblijft in een niet-conventionele woonruimte, zoals een auto, schuur, stacaravan of woning zonder basisvoorzieningen (27%), gevolgd door verblijf bij familie, vrienden of derden (24%). Het aandeel personen dat in de openbare ruimte of in een opvangvoorziening verblijft, bedraagt in totaal niet meer dan 25%. Deze resultaten doorbreken het dominante beeld dat dak- en thuisloosheid vooral gaat om alleenstaande mannen met psychische- of verslavingsproblemen die op straat of in de opvang verblijven.

02 **Dak- en thuisloosheid treft ook veel vrouwen**

Hoewel mannen de grootste groep dak- en thuisloze mensen vormen, laat de telling zien dat ook vrouwen een belangrijk deel van deze groep uitmaken. In de Valleiregio zijn in totaal 340 dak- en thuisloze vrouwen geteld, wat overeenkomt met 32% van de getelde volwassen personen. Opvallend is dat dit aandeel aanzienlijk hoger ligt dan eerdere statistieken suggereerden: volgens de landelijke schattingen van het CBS is 17% van de dakloze mensen vrouw (CBS, 2024). De leefsituaties van dak- en thuisloze vrouwen verschillen van die van mannen. Vrouwen verblijven relatief minder vaak in de openbare ruimte (1%) en in de noodopvang (1%). Zij verblijven voornamelijk in niet-conventionele woonruimten (37%), bij familie, vrienden of derden (23%) of in een tijdelijke opvang (20%). Vrouwen verblijven relatief vaak met kinderen in een situatie van dak- of thuisloosheid. De meerderheid van de alleenstaande dak- en thuisloze ouders is vrouw (77%). Daarnaast zijn 17 dak- of thuisloze vrouwen zwanger.

03 **Dak- en thuisloosheid treft veel kinderen en jongeren**

De telling laat zien dat dak- en thuisloosheid veel kinderen en jongeren treft. In totaal zijn er 186 dak- of thuisloze kinderen geteld (15% van de totale groep) en 310 jongeren van 18 tot 27 jaar (25%). Van de kinderen onder 18 jaar verblijven er 179 met hun ouder(s) in een situatie van dak- of thuisloosheid en 7 zonder ouder(s).

Tevens zijn er 230 kinderen geteld die niet zelf dak- of thuisloos zijn, maar van wie ten minste één ouder wel dak- of thuisloos is. De meeste dak- en thuisloze kinderen verblijven in niet-conventionele woonruimten (37%), bij familie, vrienden of derden (31%) of in een tijdelijke opvang (16%). De meeste getelde jongeren zijn alleenstaand (60%). Zij verblijven vooral bij familie, vrienden of derden (24%) of in een tijdelijke opvang (22%).

04 Dak- en thuisloosheid komt overal voor

Dak- en thuisloosheid komt niet alleen voor in centrumgemeente Ede, maar in alle gemeenten van de regio, ook de kleinere. Het percentage dak- en thuisloze personen per gemeente varieert van 0,15% tot 0,41%. We zien in vrijwel alle gemeenten een diversiteit aan leefsituaties van dak- en thuisloosheid. In de kleinere gemeenten verblijven relatief minder mensen in de openbare ruimte en in opvangvoorzieningen, en relatief meer mensen bij familie, vrienden of derden of in niet-conventionele woonruimten, vergeleken met de grotere centrumgemeente. Lokale verschillen hangen samen met aanwezige voorzieningen en de mate waarin relevante organisaties zijn betrokken bij de telling.

05 Instellingen worden noodgedwongen gebruikt als opvanglocaties

De ETHOS-Light classificatie omvat ook mensen die langer dan nodig in een instelling verblijven, uitsluitend vanwege het ontbreken van passende huisvesting. De instelling fungeert in zulke gevallen feitelijk als opvanglocatie. In de Valleiregio komt dit voor bij instellingen zoals beschermd wonen, jeugdzorg, GGZ en asielopvang (AZC's). In totaal verblijven 143 personen langer in een instelling vanwege gebrek aan passende huisvesting. Dit heeft grote impact op de levens van betrokkenen en vergroot de druk op instellingen. Professionals zien het tekort aan betaalbare en passende woonplekken als de belangrijkste oorzaak dat mensen onnodig lang in instellingen blijven.

Referenties

Al Shamma, S., Van Straatten, B., Boersma, S., Rodenburg, S., Van der Laan, J., Van de Mheen, D. & Wolf, J. (2015). Dakloze mensen in de vier grote steden: veranderingen in 2,5 jaar. Eindrapportage Coda-G4. Rotterdam: Instituut voor Verslavingsonderzoek.

Baptista, I., & Marlier, E. (2019). Fighting homelessness and housing exclusion in Europe: A study of national policies. European Social Policy Network (ESPN). European Commission.

Centraal Bureau voor de Statistiek (2025). Dakloze mensen 18 tot 65 jaar, persoonskenmerken. CBS StatLine. Geraadpleegd op 2 september 2025, van https://www.cbs.nl/nl-nl/cijfers/detail/85616NED.

Edgar, B. (2012). The ETHOS definition and classification of homelessness and housing exclusion. European Journal of Homelessness, 6, 219-226.

FEANTSA. (2005). ETHOS: European Typology of Homelessness and Housing Exclusion. Verkregen via: ethos2484215748748239888.pdf (feantsa.org)

FEANTSA. (2018). ETHOS Light: European Typology of Homelessness and Housing Exclusion. Measurement of Homelessness at European Union Level. Verkregen via: www.feantsa.org/download/fea-002-18-update-ethos-light-00324174417886874191 54.pdf.

Hermans, K. (2021). Tellingen dak- en thuisloosheid. Globaal rapport. Verkregen via https://media.kbsrb.be/nl/media/7768/pub2021_3767_dakenthuisloosheid_globaal_nl_def.pdf.

Schel, S., Wewerinke, D., De Vries, J. & Van Doorn, L. (2023). Nieuwe telling van dak- en thuisloosheid. Sociaal Bestek. Verkregen via: Nieuwe telling van dak- en thuisloosheid (sociaalbestekpremium.nl).

Bijlage 1. Deelnemende organisaties

VALLEIREGIO

Deelnemende organisaties

1. 's Heeren Loo
2. Abrona
3. Altijd Iemand in de Buurt
4. Bloezem
5. Centrum jeugd en gezin
6. Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA)
7. Creation verloskundigen
8. Credus
9. De Bakermat praktijk voor verloskunde
10. De Schakels
11. E&A uitzendbureau
12. EFM support team
13. Elan
14. El Arte De La Vida
15. Eleos de Brug
16. Forsazorg
17. Foss & partners
18. Gemeente Barneveld
19. Gemeente Ede
20. Gemeente Renswoude
21. Gemeente Rhenen
22. Gemeente Scherpenzeel
23. Gemeente Veenendaal
24. Gemeente Wageningen
25. GGZ centraal
26. Haeck Worx
27. Helpende Handen
28. Huisartsenpraktijk Hollemans
29. Humanitas DMH
30. IDH Schuldhulp / Schuldhulpmaatje
31. Impegno
32. Inforsa
33. Interkerkelijke Diaconale Hulpverlening
34. Iriszorg Ede
35. Jan Arends
36. Jeugdzorginstelling WeesThuis (Credo Ede)
37. Johanniter Opvang
38. Jongerenhuis Ederveen
39. Kamers met Kansen
40. Kerkgenootschap
41. Kwintes
42. Leger des Heils
43. Maatschappelijk werk Veenendaal
44. Maatschappelijke opvang Wageningen
45. Malkander (kamers met kansen)
46. Omgevingsdienst de Vallei
47. Parousie
48. Protestantse Gemeente Ede
49. Politie
50. Pro Persona Ede
51. RIBW (AVV)
52. Solidez
53. Stichting Breder
54. Stichting Hulp aan Elkaar
55. Stichting choice 4 life
56. Stichting Ontmoeting
57. Stichting Streetpastor
58. Stichting Timon
59. Stichting Welzijn Rivierstroom
60. Stimenz
61. Thuis Wageningen
62. Veens Welzijn - Veens informatiepunt
63. Veenvesters
64. Vereniging Alternatief Wonen
65. Verloskundig en Vrouwencentrum Maeva
66. Verloskundigen Barneveld
67. Verloskundigen Veenendaal
68. Verloskundigenpraktijk de Heuvelrug
69. Vluchteling Onder Dak
70. Vluchtelingenwerk
71. Welkom Vastgoed Veenendaal
72. Welkom Thuis kerk

73. Wereldkidz De Vlieger
74. WMO Veenendaal
75. Woonstede
76. Youth For Christ
77. Zorg Op Maat

Deelnemende organisaties die niemand in beeld hadden op de teldag

1.Adovah
2.Bibliotheek Veenendaal
3.Boswachter Gemeente Ede
4.Buurtzorg
5.De Woningstichting
6.Diaconaal Platform Veenendaal
7.Dulon Leerlingenzorg
8.Huisartsenpraktijk Het Juk
9.Icare
10.Leger des Heils Reclassering
11.MEE Renswoude
12.Mozaiek 0318
13.Santé Partners
14.SacadoZorg
15.Stichting InNatura
16. SWO St Welzijn & Ondersteuning
17. The Girl Movement
18.Veilig Thuis
19.Veiligheidshuis
20.Verloskundigen Eva
21.Verloskundigen Odebaar
22.Verloskundigen Sela
23.Welzijn Barneveld
24. Zorg en Sterk BV

gemeente Barneveld

Raadsmemo

Datum:	**15 oktober 2025**
Onderwerp:	Regionaal Actieplan dakloosheid en uitkomsten ETHOS telling 2025
Ter attentie van:	De gemeenteraad
Afzender:	College van Burgemeester en wethouders
Portefeuillehouder	J. de Heer-Verheij
Mail behandelaar	*B.vanos@barneveld.nl Telefoonnummer* 06-25517937

Samenvatting
De Valleiregio zet met het Regionaal Actieplan Dakloosheid Valleiregio 2025-2029, een volgende stap in de versterking van de aanpak van dakloosheid. Hiermee geven we vervolg aan de in 2021 vastgestelde visie op Maatschappelijke Opvang. De uitkomsten van de ETHOS telling 2025 zijn meegenomen in het actieplan.

Doel
Met dit memo willen wij u informeren over het Regionale Actieplan dakloosheid dat door alle colleges in de valleiregio wordt vastgesteld. Daarnaast willen wij u tevens informeren over de uitkomsten van de ETHOS-telling 2025 in de Valleiregio en de vervolgstappen in de aanpak van dakloosheid.

Inhoud memo
In de Valleiregio gunnen we iedereen een eigen thuis. De afgelopen jaren is het zorglandschap grotendeels reactief opgebouwd met beperkte, maar een dekkende basis aan opvangvoorzieningen. Maar dak- en thuisloosheid is in de kern vaak een woonprobleem, en niet altijd een opvangprobleem. Met dit Regionaal Actieplan Dakloosheid zetten we gezamenlijk de stap naar een nog steviger fundament van preventie, wonen eerst, opvang waar nodig en duurzame woonoplossingen.

Het doel van het Regionaal Actieplan Dakloosheid is het structureel verminderen en uiteindelijk voorkomen van dakloosheid in de Valleiregio, onze ambitie is:

- Preventie: eerder signaleren en ingrijpen bij risico's.

- Wonen als uitgangspunt: stabiele huisvesting met passende begeleiding.
- Toegankelijke opvang: tijdelijk en gericht op snelle uitstroom.
- Woonstabiliteit: nazorg en ondersteuning om herhaling te voorkomen.
- Inzicht: betere data en registratie om ook verborgen dakloosheid zichtbaar te maken.

Actielijnen

In het Regionaal Actieplan geven we deze 5 doelen handen en voeten doormiddel van de volgende acties.

- Resultaten vanuit de ETHOS-telling duiding geven.
- Vroegsignalering versterken met huisartsen, scholen, jeugdhulp, corporaties, schuldhulp.
- Continueren van opvangvoorzieningen (onder andere: dagopvang, jaarrond nachtopvang, sociaal pension).
- Realisatie van woonoplossingen zoals Wonen Eerst, Housing First, Anders Wonen, flexwoningen en Time Out plekken.
- Samenwerking versterken tussen gemeenten, woningcorporaties, zorginstellingen en ervaringsdeskundigen

Onze aanpak is gebaseerd op de overtuiging dat dak- en thuisloosheid in de kern een woonprobleem is, geen opvangprobleem. Wonen met passende ondersteuning moet het startpunt zijn, niet het eindstation. Door vroeg te signaleren, effectief samen te werken en door te bouwen aan duurzame woonoplossingen, willen we mensen perspectief bieden en waar mogelijk dakloosheid voorkomen.

Ons streven is een aanpak die zich zo lokaal mogelijk uit, en regionale inzet toont waar het moet. De lokale regie ligt bij de gemeenten en voor meer specialistische opvang kan gerekend worden op regionale samenwerking.

We gaan voor een gefaseerde invoering van het principe Wonen Eerst, gezien onder andere de huidige woningmarkt. Wonen Eerst en Housing First zijn twee verschillende aanpakken. Met Wonen Eerst willen we voorkomen dat mensen pas na een verblijf in de opvang kans maken op een eigen woning, door huisvesting juist als startpunt te nemen. Housing First is een specifieke aanpak voor mensen die al langdurig dakloos zijn en complexe problematiek hebben. Daarbij krijgen mensen direct een woning, gecombineerd met intensieve, langdurige en multidisciplinaire begeleiding.

We zetten nog meer in op een structurele samenwerking en afspraken met woningcorporaties, zorg en maatschappelijke partners. En daarnaast betrekken we ervaringsdeskundigen in beleid en uitvoering.

Inzetten op oplossingen
Tijdens bijeenkomsten van de Visie Sociaal Domein hebben diverse partners aangegeven dat huisvestingsproblematiek op grote schaal leidt tot problemen in het sociaal domein. Voor het voorkomen en beëindigen van dak- en thuisloosheid is in de gemeente Barneveld integrale inzet vanuit diverse programma's noodzakelijk. Dak-en Thuisloosheid raakt aan wonen, bestaanszekerheid en ook aan recreatie omdat de meeste mensen die geteld zijn in de gemeente Barneveld verblijven in een onconventionele woonvorm en dan met name op de vakantieparken. Dit onderstreept de gezamenlijke verantwoordelijkheid zowel intern vanuit de verschillende programma's en vanuit de corporaties en het Rijk, om woonruimte te realiseren. Doordat de woningbouw stagneert door diverse oorzaken zijn er ook andere tijdelijke oplossingen nodig.

We werken daarnaast ook regionaal aan nieuwe woonoplossingen, onder andere binnen het programma Anders Wonen. Hiermee worden kleinschalige en flexibele woonvormen ontwikkeld, gericht op mensen die tussen wal en schip vallen in het reguliere woningaanbod.

Uitkomsten ETHOS-telling 2025 Valleiregio
Om inzicht te krijgen in aard en omvang van dak- en thuisloosheid is op 10 april 2025 in de Valleiregio de ETHOS-telling (European Typology of Homelessness and Housing Exclusion) uitgevoerd.
Deze methode brengt niet alleen de zichtbare dakloosheid in beeld, maar ook de meer verborgen vormen, zoals mensen die tijdelijk bij anderen verblijven, kinderen die slechts bij één ouder kunnen wonen, en huishoudens in vakantieparken die feitelijk een reguliere woning nodig hebben.

Wat zeggen de cijfers regionaal?
Uit de telling blijkt dat in de Valleiregio ruim 1200 mensen zich op 10 april in een situatie bevonden die onder de ETHOS-definitie van dak- of thuisloosheid valt. Een aanzienlijk deel hiervan betreft mensen die (tijdelijk) bij familie of vrienden verblijven, of wonen in tijdelijke opvang of ongeschikte woonruimte zoals een auto of camper. Ook jongeren, mensen met psychische problematiek en economisch daklozen zijn duidelijk aanwezig in het beeld.
Hoewel het aantal mensen dat op straat leeft relatief beperkt is, onderstrepen de cijfers dat de woonproblematiek breder en complexer is dan vaak gedacht. Het gaat niet alleen om zichtbare dakloosheid, maar ook om stille vormen van woononzekerheid die grote impact hebben op gezondheid, bestaanszekerheid en toekomstperspectief.

De resultaten van de ETHOS-telling maken ook zichtbaar dat er meer oog moet komen voor de categorieën die vallen onder de ETHOS-light-indeling, zoals door het Rijk gehanteerd in de Wet regie op de volkshuisvesting.

De 5 conclusies die getrokken kunnen worden uit de telling voor de Valleiregio ziet er als volgt uit:

1. Grote diversiteit aan dak- en thuislozen personen en leefsituaties.
2. Dak- en thuisloosheid treft ook veel vrouwen, 32% van het totaal getelde aantal is vrouw
3. Dak- en thuisloosheid treft veel kinderen en jongeren, 40% van de dak- en thuisloze personen is jonger dan 28 jaar. Veelal verblijven ze in niet-conventionele woonruimte, bij familie, vrienden of derden of in tijdelijke opvang.
4. Dak- en thuisloosheid komt overal voor. In alle gemeenten zijn dak- en thuisloze volwassenen én kinderen geteld. 1273 personen zijn dak- en thuisloos in de Valleiregio.
5. Instellingen worden noodgedwongen gebruikt als opvanglocatie. In totaal 143 volwassenen verblijven langer in een instelling dan nodig.

Wat zeggen de cijfers over de gemeente Barneveld?
In de gemeente Barneveld zijn in totaal 215 personen geteld. Het merendeel van de getelde personen verblijft in een niet-conventionele woonruimte o.a. op de vakantieparken (145 getelde personen) en bij familie, vrienden of derden (23 getelde personen). Van getelde personen zijn 42 kinderen, die samen met een of beide ouders in deze kwetsbare woonsituatie leven.

De ETHOS-resultaten vormen een belangrijk bouwsteen voor het Regionaal Actieplan Dakloosheid, Een (t)huis eerst. Zij geven richting aan de koers die we als regio willen varen: inzetten op preventie, het verkorten van tijdelijke opvang en vooral het realiseren van voldoende en passende huisvesting.

Planning/tijdlijn

- 2025: ETHOS-telling, uitbreiding dagopvang (7 dagen), voorbereiden nachtopvang op een permanente plek.

- 2026 en verder: uitbreiding Housing First-trajecten, continueren opvangvoorzieningen zoals dagopvang, nachtopvang, gezinsopvang, tijdelijk verblijf plekken voor jongeren, opstart Anders Wonen. Samen met allerlei andere afdelingen, aanbieders, woningcorporaties, particuliere initiatieven: gefaseerd uitvoeren van Wonen Eerst principe.

Vervolg
Alle colleges van de Valleiregio stellen het Regionaal Actieplan Dakloosheid Valleiregio, 2025-2029 vast. In november wordt een regionale informatieve raadsbijeenkomst georganiseerd waarin het actieplan en de uitkomsten van de ETHOS-telling nader worden toegelicht.

Bijlage
- Bijlage 1 Regionaal Actieplan Dakloosheid Valleiregio, 2025-2029.
- Bijlage 2 Rapportage ETHOS Valleiregio 2025